

ERDÉLYI GAZDA

Mezőgazdasági Hitelbank Részvénytársaság

BUDAPEST, V., Báthory-u. 5.

Telefon (interurbán)
75-94 75-95.

Bankosztály

Távirati cím:
„Erőtelefon.“

A legelőnyösebb feltételek mellett földbirtokosoknak **törlesztéses jelzálogkölcsönt** és birtokosoknak, bérlőknek és gazdatiszteknek rövid és hosszú lejáratu **olcsó váltóhitelt** nyújt. **Sorsjegyekre, értékpapírokra és vidéki takarékpénztári részvényekre kölcsönöket folyósít a legmagasabb arányig.**

Áruosztály. 1650II.

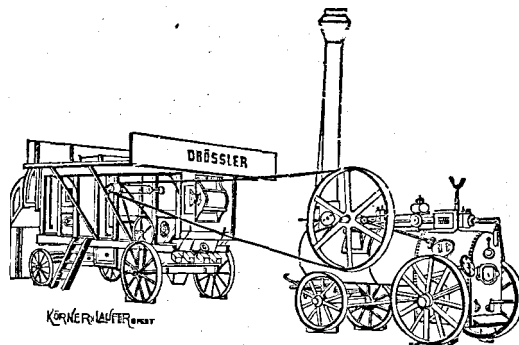
TAKARMÁNYNEMŰEK: Védjegyzett „KISBÉR“ cukortakarmány, melasse kölcsönhordókban, **finom és durva korpa, olajpogácsák, szárított sörtörköly, répaszelet és szeszmoslék. Szirup fehér tengeri moslék.**

MŰTRÁGYAFÉLÉK: Chilisalétrom, superphosphát. Kartellen kívül thomassalak és trágyafosz, olajok, kenők, zsákok és ponyvák: magvak, gazdasági gépek és egyéb gazdasági és technikai czikkek.

Az áruosztály szívesen szolgál mintázott árajánlattal.

Legujabb!
Rákóczy Drill!

vetőgépek.

Legujabb!
Rákóczy Drill!

Dröessler Károly cs. és kir. szabadalmazott gazdasági gépgyár VI. Váci-körút 59.

Gyár: Pozsony. — BUDAPEST. — Gyár: Pozsony.

Magánjáratok, gőzmozgonyokat, gőzcsepplőgépeket, gőzekészleteket, vetőgépeket, járgányos és kézi cseplőket, benzín és nyersolaj motorokat, malomberendezéseket és mindenféle egyéb gazdasági gépeket szállít szolid kivitelben, kedvező fizetési feltételek mellett. 1449

Árajánlattal és költségvetéssel kívánatra díjmentesen szolgálok. — Képviselők kerestetnek.

RÖCK ISTVÁN gépgyára

BUDAPEST, I., Budafoki-út.

Gyártmányok:

Álló és fekvő gőzgépek bármily nagyságban.

Langen & Wolf rendszerű gázgenerátorok és gázgépek szivó-, világító- és kohó-gázüzem számára.

Lokomobilok, szabad. Bánó-féle és más rendszerű gőzkazánok különböző nagyságban és rendszerben.

Szivattyúk Worthington és egyéb rendszerek szerint.

Hűtőtelepek és jéggyárak.

Gépberendezések malmok, téglagyárak, olajgyárak és kékfestő-gyárak részére.

Hydraulikus sajtók különböző nagyságban.

Borsajtók és szőlőzúzó. 1475

Lónyiró ollók,

Marhanyiró ollók,

Ló- és marhanyiró gépek „HELIOS“

istálló lámpa stb. s egyéb gazdasági czikkek

legjobb minőségben jutányos árban szerezhetők be

SCHOTTOLA ERNŐ

cégnél

BUDAPEST, VI-ik kerület Andrassy-ut 2. szám.

Árjegyzék ingyen és bérmentve. 1532.

Haszonbérbeadó birtok!

Hunyadvármegyében, vasúthoz közel (állomás $\frac{1}{4}$ óra), mintegy 300 kat. hold, igen jó karban levő, kényelmes úrilakkal és gazdasági épületekkel felszerelt, kitűnő értékesítési piaccokkal határolt, szántó és kaszálóból álló tagosított birtok, teljes felszereléssel és berendezett pinzgau fajtenyésztéssel együtt 6, esetleg 10 évre haszonbérbe

kiadó.

Czim a kiadóhivatalban.

1653

Fischer és Társa

faiskolák

Nagyenyed (Alsófehérmegye).

40 katasztralis holdon fekvő faiskoláink Erdélyben a legnagyobbak és leggazdagabbak.

Készlet: 80.000 gyümölcsfa különböző alakokban és a legjobb és legfinomabb fajokban.

Gyümölcsvadonczokban készlet 1 millió.

Gleditsia legjobb kerítés növényben készletünk 1 millió.

Akácza, erdősitésre alkalmas $\frac{1}{4}$ millió. Disz cserjék, sétatér, magános fák. 1352

Árjegyzék ingyen.

Faiskoláink megtekintésére az érdeklődőket tisztelettel meghívjuk.

Ajánlok

tavaszi szállításra koránérő és rendkívül bőtermő

alcsuthi és székelytengerit

à 20 korona métermázsánként Somkerék-Udvarhelyen feladva. Előjegyzések már most elfogadtatnak.

Kuhn Menyhért

Sajó-Szent-András, u. p. Somkerék. 1655

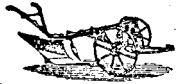

CLAYTON & SHUTTLEWORTH,
Budapest, Váci-körút 63.

Által a legjutányosabb árak mellett ajánljuk:

Locomobil és gőzcséplőgépek,

szalmakazalozók, járgány-cséplőgépek, löhere-cséplők, tisztító-rosták, kormolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyújtók, boronák, sorvetőgépek, Planat jr. kapálók, szecsakavágók, repavágók, kukorica-morzsolók, daráló, őrlőmalmok, egytemes acél-ekék, 2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

1242

Törlesztő kölcsönök.

— AZ —

Erdélyrészi Magyar Jelzálog Hitelbank

Részvénytársaságnál

Kolozsvárott, Rózsa-utca 1. sz. (emelet.)

igen előnyös feltételű törlesztő kölcsönök kaphatók föld-birtokok és városi bérházakra.

Kölcsönkérvényekhez melléklendők: a legutóbbi hitelesített telekkönyvi kivonat és a hitelesített kataszteri birtokiv. — Bérházaknál a telekkönyv, házbéradó vallomás hitelesítve és az épület vázrajza. — Kölcsönök 400 koronától kezdődőleg bármily magas összegig kaphatók. — Becslési költség csak nagy összegű kölcsönöknél számítatik, kisebbeknél az eljárás díjmentes. — Ügynökök közvetítésére nincs szükség, miután mindennemű felvilágosítással készséggel szolgál az

Igazgatóság.

1501

Hivatalos órák d. e. 9—1 óráig.

Gyors és olcsó lebonyolítás.

Előnyös feltételek.

Teljes 100-as árfolyam.

Benzinmotorok, Szívó-gázmotorok, Gőzcséplőkészle- tek, Aratógépek és egyéb Mezőgazdasági gépek

legujabb szerkezetben és legjobb kivitelben kaphatók

1458

A m. kir. államvasutak gépgyárának vezérügynökségénél

Budapest, V. kerület, Váci-körút 32. szám

Árjegyzéket és költségvetést kívánatra ingyen és bérmentve küldünk.

Erdélyi képviselő: WESSEL LEÓ Kolozsvár, New-York-szálloda.

A SMITH-PREMIER-IRÓGÉP

a világ legjobb gépe. — Grand Prix 1900. Paris.

300,000 darab Smith-Premier már használatban.

Vezérképviselő Erdély, Szatmár- és Máramaros megyék részére:

Strasser Izidor

Kolozsvár, Wesselényi Miklós-utca 22.

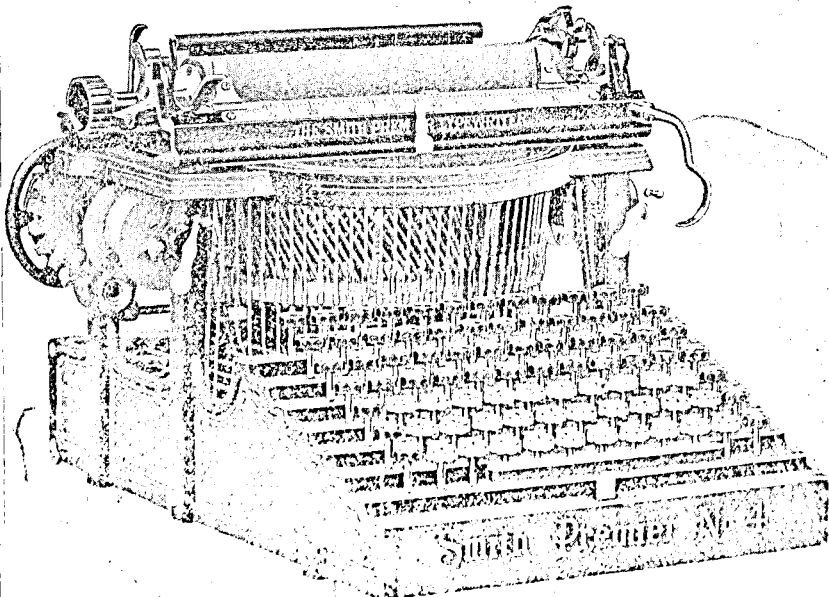
Központ:

Budapest, Andrásy-út 4.

Írógépmunkákat és sokszorosításokat a legjutányosabb árban elvállalok.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

1546.

ERDELYI GAZDA

AZ „E. G. E.” TAGJAI INGYEN KAPJÁK.
ELŐF. ÁR: 1 ÉVRE 12 KOR., 1/2 ÉVRE 6 KOR.,
1/4 ÉVRE 3 KOR. EGY SZÁM 24 FILL.

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP.
AZ ERDELYI GAZDASÁGI EGYLET ÉS ERDELYRÉSZI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
KOLOZSVAR, PETŐFI-UTCA 7. SZÁM.
MINDEN KÜLDEMÉNY ODA INTÉZENDŐ.

TARTALOM:

Önálló eredeti cikkek:	
Teendők. Tokaji László.	719
A gabonatermesztés jelentősége. Cserhádi Sándor.	721
Növényeink ellenállóképességének növelése mint a növénybetegségek ellen való védekezés. K.	722
Tehénnevelés és takarmányozás Dániában. B. K.	722
Tárca:	
A Hilda katasztrófája. A. L.	720
Kisebb szakközlemények:	
Gyümölcsfák trágyázása. — Legyek elűzése lovakról. — Az alma hosszabb időn át való eltartása. — A friz tejelőjuh haszonvételéről.	723
Irodalmi szemle:	
Az ötvenedik füzet.	724
Egyleti élet:	
Meghívó az E. G. E. igazgató választmányi ülésére.	724
Vegyes közlemények:	
Szemle.	725
Hirdetések.	

Teendők.

A legnagyobb keresztyén ünnep megülnésére hívnak a harangok. Karácsony napján, a szeretet vallásának születési évfordulóján, szünetel a munka. Nyugalom, béke és áhitat — szállja meg a gyarlóságos emberi lelket. Imádságunk és ünnepi szórakozásaink mellett csak a jövő gondjai, tervei foglalkoztatják e napon pihenő agyunkat.

Egy muló esztendő határán és egy elkövetkezendő újév előtt, tervet és számítást csinál magának a gazda s míg a család ünneplő köntösében földieket feledve örvendez — ő a jövő esztendő kenyérére gondol.

*

Nagyon szomorú a mi mostani karácsonyunk, úgyis, mint magyaroknak, úgyis, mint gazdáknak. Munkára alkalmatlan a jelen, bizonytalan a jövő. Tétlenségre vannak kárhozthatva a nemzeti munkásság vezető szervezetei.

Am azért, mert elszibbadnak a test egyes, vagy összes tagjai, a kicsiny véredek működése meg nem állhat, az élet meg nem szűnik.

Midőn politikai vezető intézményeink és a gazdasági haladásunkat irányító legmagasabb faktorok tevékenysége megakad, kétszeresen ébren lenniök és dolgozniök kell a társadalmi szervezeteknek.

Hazarészünk legrégibb és legnagyobb gazdatársadalmi szervezetére, az Erdélyi Gazdasági Egyletre is nagy célok és feladatok szolgálata és megoldása vár — a nagy ünnep után.

*

Mutassunk be egy párat.

A magyar kormány néhány év előtt kezdeményezte a székely-akciót. Célja volt: az erdélyi székelység gazdasági megerősítése. Az akció kezdetben csak a négy székely vármegyére terjedt ki. Később bővítettek rajta még két vármegyével. Jó, helyes, szükséges és üdvös volt mindaz, ami ebben eddig történt. De! Erdély magyarságának csak a fele székely és bizony — mindenki tudja — a másik fele a szegényebb, elhagyatottabb és földhözragadtabb! Az E. G. E.-nek nem lehet sürgősebb program pontja, mint az, hogy erről meggyőzve az

illetékeseket, a népségítési-akciónak az egész erdélyrészi magyarságra való mielőbbi kiterjesztését forszírozza, illetve hogy azokat a gazdatársadalmi szervezeteket, a melyek megfelelő javaslatokat tudnak tenni és azok végrehajtására is garanciát nyújtanak a szükséges anyagi erővel lássák el.

Itt van a hitelügy. A földhitelnek, a föld tehermentesítésének kérdése. Azaz hogy tán nem is annyira tehermentesítésről, mint inkább: a nehéz és veszélyes jellegű terheknek könnyűvé és megbízhatóvá konvertálásáról kell gondoskodnunk.

Égető kérdés a felsőbb gazdasági szakoktatás ügye is. Minket ebben különösebben nem a »miként«, hanem a »hol« kérdése érdekel. Mindent el kell követnünk abban az irányban, hogy a mezőgazdasági egyetem annak idején az erdélyi részek vezető városában: Kolozsvárt állíttassék fel. Sokszor megirtuk már argumentumainkat.

Befejezendő az az akció, amelyet az E. G. E. pár év előtt kezdett az erdélyrészi gazdasági egyesületek kapcsolata tárgyában. Befejezendő pedig úgy, hogy a nchezen bevezethető kötelező állandó kapcsolat helyett az adott alkalmakkor való gyors együttműködés tétessék lehetővé.

Az E. G. E.-nek azonban ezen felül bizonyos ellenőrzői szerepet is kellene gyakorolnia a többi, működési körébe tartozó, kisebb egylet felett és hathatósan beavatkozni különösen akkor, amikor a kisebb testvér-egyletek egyike-másika gyengül, lanyhul és működésében számottevő visszaesés mutatkozik. Ha ezen szerep, hogy ne mondjam: kötelesség gyakorlására, teljesítésére az E. G. E. helyes módot, formát tud találni, nagy szolgálatot tesz vele a gazdák közös érdekeinek!

A rokonséki intézmények és kezdeményezések erkölcsi és anyagi támogatása: csak folytatólagos és állandó kötelessége az E. G. E.-nek.

A telepítés és parcellázás kérdésének állandó figyelemmel kísérése, irányítása és segítése — szintén fontos és közérdekű kötelesség. Minket, erdélyrésziakat ez sok mindennél jobban érdekel. Tartsuk tehát rajta állandóan kezünket minden olyan kezdemé-

— Jobb és —
megbízhatóbb
— magvakat —
nem is ajánlhatunk,
— mint a minőket —
— 31 év óta —

Mauthner
*
Ödön

császári és királyi udvari
szállító magkereskedésében kaphat.

MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE

BUDAPEST, V. kerület, Alkotmány-utca 31. sz.

Gabona osztály.	Vetőmag osztály.	Gép osztály.
Erőtakarmány oszt.	Gazdasági anyag osztály.	Biztosítási osztály.
Tenyészállat osztály.	Borgazdasági osztály	Díjzabási osztály.
Szövetkezeti sertéshizlalás.	Háztartási cikkek.	Baromfi-tenyésztési cikkek.

Alaptőke: 580,600 kor. Tartalék: 230,000 kor. Forgalmi
visszatérítési alap: 118,773 korona. Tagok száma: 1186.
Prospektust ingyen és bérmentve küldünk.

Az 1905. évi őszi és téli

anyag- és gép-árjegyzékünk és a baromfitenyésztési árjegyzékünk

megjelent és kívánatra bérmentve és ingyen küldjük.
A szövetkezetbe való belépés áldozattal nem jár.
Saját érdekünket mozdítjuk azzal elő. 1006

nyezésen, amely ilyen céllal indul és támogassuk, ha érdemes; gátoljuk meg, ha önző érdekeket szolgál.

A jövő évben jár le azon szerződés, amelyet az E. G. E. tizenkét év előtt egy nagy külföldi biztosító intézettel — kölcsönös pártolás céljából — kötött s amely az egylet kezét ily hosszú időre teljesen megkötötte abban az irányban, hogy valamely hazai intézet, illetve helyesebben: a *szövetkezeti biztosítás* intézménye mellett állást nem foglalhatott. Az E. G. E. hasonló jellegű szerződést a jövőre alig köthet, ahelyett azonban e kérdésben teljes cselekvési szabadságot kell fenntartania, melylyel az általa képviselt hazarészi gazdaközönségnek már a jövő évtől kezdve igen hasznos szolgáltatást tehet.

Az erdélyi magyar fajta szarvasmarha fenntartása és fejlesztése érdekében — ha csak a szerencsétlen politikai viszonyok azt lehetővé teszik — a jövő évben is sokat kell tennie az egyletnek. Meg kell tartania 1906-ban a harmadévenként tartatni szokott erdélyrészi tenyészállatkiállítást. Ezzel kapcsolatban — a mi fajtánk fő haszonveteli képességét kidomborítandó — egy nagyobb szabású igaerő-verseny rendezése is igen sok tanulsággal járna.

Részt kell vennie az egyletnek a *bukaresti kiállításon*, mely alkalom kínálkínálkozik főképpen arra, hogy erdélyi termései vetőmagvainak kitűnő piacot szerezzünk a szomszéd Romániában. Tenyészállatainkkal is érhetünk el ott sikereket.

Vetőmag kiválasztásunk és eladásra termelésünk bevezetése és fejlesztése — erdély szerte új, tetemes bevételi forrásokat nyitna meg gazdáink számára. Az ezen kérdéssel való gyakorlati irányu foglalkozás már tovább el nem odázható.

Erdély szőlőfelújításának nagy munkájában egyletünknek állandóan ellenőrző

és irányító szerepe kell, hogy legyen. Sürgetnie kell a folyamatot ott, ahol az valóban indokolt és figyelemmel kísérnie a módot, melylyel a rekonstrukció történik.

Minden nagyobb szabású társadalmi szervezet gondoskodik gyengébb tagjainak megfelelő jogvédelméről. Egyletünknek is feladata leendő a *kisgazdák jogvédelméről* valamelyes formában gondoskodni. E tárgyban előterjesztés volna teendő a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségéhez, melynek leginkább módjában állana az eszmét gyakorlati úton megvalósítani.

További lépések teendők az értékesítés és beszerzés rögzös útjainak simábbá, járhatóbbá tételére. Mindenekelőtt kitanítandók a kisgazdák a felől, hogy produktumaik értékesítésével és szükségleteik beszerzésénél mely fogyasztó piacok és beszerzési források felé fordulhatnak legtöbb bizalommal és üzleti ténykedéseik alkalmával különösen minő károktól óvakodjanak.

Folytatnia kell a *mezőgazdasági háziipari tanfolyamok* szervezését, melyeknek már eddig is biztató eredményei vannak.

Kísérlet volna teendő egyes arravaló körzetekben *gőzke-beszerzési szövetkezetek* létesítésére. Bizonyára nehéz és nálunk ritka helyen alkalmazható újítás ez, de megkíséreltetlenül hagyni nem szabad.

Hasznos munkát végezne az egyesület, ha lépéseket tenne a *paraszt-szociálistikus* mérvének és az azt előidéző okoknak megismerésére, esetleg — ha módjában álland — az okok megszüntetésére, vagy legalább: célravezető javaslatokkal járulna a kormány és az egyletek szövetsége elé.

Szoros rokoni viszonyban van az előbbivel a *kivándorlás kérdése* is, melyre vonatkozólag szintén a fennebbieket javasoljuk.

Egy vármegyére terjedően a legintenzívebb és egészen kézzel fogható gyakorla-

tias irányú működést fog kifejezni az E. G. E. az *ő kolozsmegyei osztálya* útján, melyet az egylet a folyó évben szervezett s mely már is a legjobb kilátásokat nyújtja.

Az egyletnek eddig példátlanul nagy szabású anyagi megerősítését idézi elő a tavaly előtt kezdeményezett *telek-parcellázás*, melynek eddigi (2 év alatt elért) eredménye a következő: Eddig befolyt eladott telkekből: 55 111 korona 75 fillér. A telek állott az egyletnek azelőtt leltárilag 20.000 koronában. A parcellázás összes költsége (utak építése stb.) kitett 23.120 kor. 23 fillért. Az eddig elért tiszta készpénz nyereség tehát 11.991 kor. 52 fillér. Azonkívül tiszta nyereség még az eladatlan parcellák értéke, amely 108.000 korona összeget tesz ki. Vagyis az egylet alaptőke gyarapodása ezen vállalkozás révén körülbelül 120.000 koronára fog menni. Ha az egylet módját fogja találni annak, hogy a maga meglévő készpénz-tőkéjével az egyes telekvásárlók építését biztosított kölcsönökkel is elősegítse, így ez a művelet már egy két év alatt teljes befejezést nyer s az egylet már meglévő pénzei is egyidőre a mostáninál magasabb kamatot fognak hozni. Fontos része ez is a jövő év teendőinek.

Még egyet. Általánosabbá kell tennünk az egylet tagjai körében az egylet mozgalmi, akciói iránti érdeklődést és minden eszközzel növelnünk kell azt a kis gárdát, amely eddig az egész helyett buzgón dolgozott. Törekvésünk legyen, hogy még azon keveseket is, akik már sok év óta nem érdeklődtek a mi munkásságunk iránt — újra körünkbe vonjuk.

Ha mindezen felvetett eszméket, terveket és teendőket (az egyéb számtalan kisebb feladatok és folyóügyek ellátása mellett) a jövő év folyamán megvalósítjuk, vagy legalább is a megvalósulás útjára te-

AZ „ERDELYI GAZDA” TARCAJA.

A Hilda katasztrófája.

Emlékeztünkben lehet még az a katasztrófa, mely nemrég a francia *Hilda* hajót érte a La Manche csatornában s melynek több bretagnei gazda esett áldozatául. Ez a katasztrófa föl hívja figyelmünket Franciaország bretagnei partvidékének mezőgazdasági helyzetére, mert hiszen Roscoff vidékéről Angliába törekvő hatvan hagymárus lelte halálát a hullámsírban s ez az eset alkalom arra, hogy rámutassunk a roscoffi gazdáknak kezdeményező szellemére, csudálatos haladására, a melynek bizony kedvezőbb viszonyok közt sem találni mását.

Az egész bretagnei partvidék, de különösen a Morlaix torkolata és a Plonescat vidéke közt lévő terület egyike Franciaország gazdaságilag legérdekesebb részének. A vizgőzökkel telített enyhe éghajlat kedvezésével a parasztnak itt olyan eredményeket érnek el, a melyek csak az öntözött délvidéken látszanak elérhetőeknek. Az egész határ, különösen Saint-

Pol-de Léon és Roscoff körül egyetlen óriási veteményes kertnek látszik, amely Páris, Bretagne és Normandia nagy városait táplálja és Angliát egy kerti terménnyel, hagymával látja el.

Ezek a parasztnak itt, Franciaország északi részén fölveszik a versenyt a délvidékkel és míg ezek Bordeaux-n át, nagy bizományi cégek közvetítésével szintén óriás mennyiségben szállítják a hagymát Angliába, a roscoffiak és léoniak maguk értékesítik hagymájukat. Kicsiny, igen szerény tőkével alakult szövetkezetekben összefogva, összegyűjtik terményeiket és maguk viszik azokat Angliába; új piacokat keresnek és növelik a piacok forgalmát. Valóban bámulatos üzleti érzék van tevékenységükben. A *Hilda* katasztrófája nem riasztotta vissza ezeket az eddig végzett munka folytatásától.

Kevés olyan érdekes mezőgazdasági vidéke van Franciaországnak, mint ez. Nem a párisi kereskedelmi kertészet berendezéseit láthatjuk itt, hanem a természetes bőséget, olyan talajt, amely úgyszólván munka nélkül is terem, mert az enyhe, nedves éghajlat, a Golf áramlat üdvös hatása a termelők szük-

ségletének kitűnően megfelel. Maga a talaj összetétele szerint csak közepes. Homokbucák és gránitképződmények alkotják, amelyeknek természetes terméketlensége csak a fáradhatatlan tenger trágyázó és termékenyítő hordalékával nyújthat bőséget. A tenger rendkívül finom meszes iszapot mos ki, mely 45–60% szén-savas meszet és egy kevés nitrogént tartalmaz és egyéb, korall és kagylómaradványokat 55–70% szén-savas mesz és 5% nitrogéntartalommal; továbbá trágyának alkalmas tengeri füvet ad, amelyet a partvidék lakói ennek is használnak. A tengernek ezen adományai tették lehetővé az itt lakó parasztnak, hogy bőterméseket érjenek el erről a földről, mely olyannak látszik, mintha csak zsurló és sás termésére lett volna alkalmas.

De a talajnak természetes soványsága nem az egyetlen akadály volt itt a mezőgazdasági termelésnek. A tengeri szeleknek ezen a vidéken óriási erejük van: megakadályozzák az almafa növekedését, mert megperzselik virágjait és a zsenge növényeket elborítanak és összemarnak a tenger elpárolgó sójával. Hogy a gazda mégis megóvja termését, földjeit kőfalakkal veszi körül, melye-

Legnagyobb választék és legjutányosabb áron kapható.

Divatos **fűző ingek**, alsó-nadrágok, gallérok, kékzölök és finom angol és francia zsebkendők.

Női len és chiffon ingek, bugyigók, szoknyák, háló ingek és kabátok.

Fűző és leányka fehérnemű minden nagyságban és minőségben állandó raktár.

Sárga Kristóf

fehérnemű, vászon és szőnyeg nagy raktára

Kolozsvártt, Deák Ferencz-u. 3.

Matrác, paplan, pokróc, valamint mindenféle ágyluzat szakszerűen készítve, olcsó árban található.

Minden fajtájú és nagyságú szalon, ebédlő és futószőnyeg, gyapjú és csipke függönyök.

Amerika önműködő ablak-roletták egyedüli főraktára.

reljük, úgy hivatásunknak a következő évben is tisztességgel megfeleltünk.

Adjon nekünk ehhez a Mindenható erőt és kitartást.

Tokaji László.

A gabonatermesztés jelentősége.

Gabonának tágasabb értelemben a lisztet adó növényeket mondják, mások meg a meg a magjuk végett termelt kalászosokat illetik e névvel.

A különböző országoknak más-más a gabonájuk, a melegebb égélj egy részének a gabonája a rizs, a másiké a korakán, a teft, durra stb. A mérsékelt égöv alatt legjobban diszló, legáltalánosabban termesztett gabonafélék a búza, rozs, árpa és a zab.

A gabona a magyar gazda legfontosabb veteménye. Nem szükséges ennek bebizonyítására a statisztikához folyamodnunk. Vegye csak számba a gazda, hogy szántóföldjének hányadrészét foglalja el a gabona és igazat fog adni fentebbi állításomnak. Nagyon kevés az olyan gazdaság, amely a szántóföldnek legalább a felén ne termelne gabonát. A legtöbb gazdaságban a szántóföldnek több mint a fele évente gabonával vettetik be.

Azt mondják, hogy ez nem helyes dolog, hogy a magyar mezőgazdaság egyik legnagyobb hibája a túlságba vitt gabona-termesztés. Az való igaz, hogy nagyon jó volna, ha a gabona termesztést jelentékenyen kisebb térre szoríthatnók, mert a sok gabona egyoldaluvá teszi a gazdálkodást, már pedig az egyoldalúságnak mindig meg vannak a maga hibái.

Minél többféle növényt termelünk, annál állandóbb az évi jövedelmünk, mert ha nem terem az egyik, terem a másik, az egyiknek nem sikerültéből eredő kárt könnyebb elviselni, mert az az egésznek csak kisebb része. Ahol azonban a szántóföldnek több mint a felén gabona terem, oly években, midőn ez

rossz termést ad, ott már a többi rész termése nem tudja helyre ütni a bajt.

Azt minden gazda tudja, hogy a repce dohány, vagy bükköny tarlónak egészen más a szántása, mint a gabonáé. Ez azért van, mert a termesztett növények egyrésze talajjavító, ilyen a repce, dohány, bükköny, mák, borsó, stb. a más része talajrontó. Ilyenek a gabonafélék. Ezek növekedése közben a talaj összetömődik és lekerültük után sokkal több munkával jár a talajt a növények megkivánta állapotba hozni, mint a talajjavító növények után. Ezért tanácsolják a gazdáknak, hogy a termesztett növényeket oly sorrendben következtessék ugyanazon a táblán, hogy talajrontó növény után talajjavító növény következzen. Ezen követelménynek azonban csakis az olyan gazdaságban lehet eleget tenni, ahol a szántóföldnek legfeljebb csak a felén természetnek gabonát. Minél nagyobb részét foglalja el tehát a gabona a szántóföldnek, annál nehezebbé esik a talajt kívánatos modra elkészíteni. A mint vannak talajjavító és talajrontó növények, éppen úgy vannak gyom irtók és gyom nevelők. A kapás-növények termesztésével apasztjuk a geomot, mert a kapálással pusztítjuk azokat. Az egyéves takarmánynövények lekaszálása-akor a velük együtt fejlődő gyomot is levágjuk, azok magképzését megakadályozzuk s így azok számát szintén apasztjuk.

A gabonával együtt nő és érik a gyom, egy részük már a gabona lekerülte előtt elhullatja a magját, a más része aratáskor pereg ki, vagy a gabona kicsépelet magja közé kerül és sokszor a vetőmaggal jut ki újból a szántóföldre. A gabonatermeléssel tehát mindig gyomosítjuk a talajt, minél több gabonát termesztünk, annál nehezebb a gyomok elhatalmasodását meggátolni. A gabonára káros állatok, gombák annál könnyebben tudnak elszaporodni s így annál nagyobb kárt okozni, minél több gabonát termelünk.

nem emberfölötti munka következik: a tengeri fűnek szedése. Férfiak, asszonyok, gyermekek a tengerhez jönnek és gereblyékkel fölfegyverkezve halászszák ki a tenger által hordott fűcsomókat. A serényebbek övig a tengerbe mennek, hogy minél többet összeszedhessenek a hullámok által ringatott tengerifűből. Ezeket a fűszedőket követik a kezdetleges szekerek, amelyekre a tenger hullámai által kimosott egyéb trágyaanyagokat rakják föl és viszik haza a földek javítására. A szegény emberek félig pőrék és csontig elázottak.

A hagyma termesztése, mivel annak szedése, konzerválása és szállítása könnyebb, terjed a kelvirág és árticsóka helyett. A roscoffiak üzleti érzéke bizonyára még gyorsabb haladásra fog vezetni, mert új piacokat fognak találni és másféle veteményeket fognak termesztetni. Ma Páris és Franciaország északi része, meg Anglia a piacuk, kétségtelen, hogy egy nap Németországba is be iognak hatolni, ahol már a délfancia termékekkel találkozhatnak.

A. D.

Az egyoldalú, a túlajtott gabona termelésnek tehát megvan a maga igen nagy hátrányai és mégis mit tapasztalunk? A gabonával bevetett terület nem apad. A régi jó idők, a midőn nagy ára volt a gabonának elmultak, leszált a gabona ára annyira, hogy már-már alig fődözte a termelési költséget és a gazdák még sem apasztották a gabonával bevetett területet. Okának kell ennek lenni, mert az csak nem tételezhető fel, hogy a magyar gazdaközönség olyan csökönös, saját magának olyan ellensége lenne, hogy nem cserélné fel a gabonát más jövedelmezőbb növényre, ha azt megtehetné; de hát nem teheti meg.

A gabonatermesztésnek meg van az a jó oldala, hogy biztos piaca van, bármennyit termeljünk is, nem kell attól tartanunk, hogy nyakunkon marad, míg a többi szántóföldi terményekből a kereslet sokkal kisebb arányú és amint a kellelénél többet termelünk, lehetlenné válik az értékesítése.

Len, kender, dohány, komló, cukorrépa, mák, borsó, paszuly stb. termelése nagyon üdvös dolog, de egyrészt nem mindenütt termelhetők, másrészt meg a gabonához viszonyítva, aránylag kis terület termése kielégíti a szükségletet.

Azt mondják, hogy termesszünk több takarmányt, ekkor több lesz a trágya és a kisebb területre szorított gabona terem annyit, vagy még többet, mint annak előtte a nagyobb területen és a takarmánytermesztésből is lesz haszna a gazdaságnak.

A takarmánytermesztésnek a mi viszonyaink között meg van a maga nagy jelentősége még akkor is, ha nem növeljük az állatállományt, kívánatos, hogy a gazdaságok az eddiginél több takarmányt termesszenek, mert a legtöbb helyen majd mindig szűkiben vannak a takarmánynak, már pedig minél rosszabbul tápláljuk az állatokat, annál kevesebb hasznot hajtanak azok.

Ott pedig, a hol az állattartás egyik-másik ágazata fellendül, — az utóbbi időben a tej-szövetkezetek elterjedésével a fejős tehéntartás — okvetlen fokozni kell a takarmánytermelést. Azonban akárhány helyen meglehet ezt tenni anélkül, hogy a gabona-termesztést csökkenteni kellene. A hol még ugart tartanak, ott a takarmánytermelést leg-egyszerűbb módon az ugar bevetésével nagyobbíthatjuk. Növelhetjük még a takarmány mennyiségét a kettős termeléssel is, például őszi bükköny, borsó vagy biborhere és utána csalamádé. De ha a gabonaterületből a takarmánytermelésre el is veszünk valamit, az rendszerint nem sok lesz. Igen meg kell növekedni az állatállománynak, hogy a gabonával bevetett területtől 10%-ot elvehessünk takarmány termesztésére és ekkor még mindig a gabona fog a gazdaságnak legnagyobb területen termesztett növénye lenni.

Ne gondolja senki, hogy én annak volnék szószólója, miszerint termeljünk minél

ket földdel borít és kárával vet be. Ez bizony nem nyújt olyan kellemes keretet, mint a provencai kert ciprus-berkei, de a növények meg vannak védve szél és vihar ellen ezek között a falak között. S ha a gránitsziklákon keresztüljutva benéziünk ezek közé a falak közé, ritka üdeségű zöltséget láthatunk ott. Aszerint, hogy minek van szezonja, kelvirágot, spárgát, hagymát találunk a falak mögött és azok között a gazdák lázas munkáját, mert hiszen Párisnak és Angliának óriási szüksége van ezekben a terményekben.

A növényzetnek ezen bőségével szomorú ellentétben van a lakosság életmódja. Piszkos és nyomorúságos falvak vannak az utak mentén, ami annál csudálatosabb, mert a roscoffiak és léoniak folytonos párisi és angliai utazásukkal a kényelem és a csinos lakás iránt megszerezhetnék az igényeket. A házak kicsinyek és sötétek, az udvarok piszkosak és szűkek.

Mikor a hagymaszüret meg volt, a kelvirágot kiszedték a roscoffi és léoni vasúti állomásokhoz vezető sáros, nedves úton az ezen veteményekkel megrakott kétkerekű taligák nagy élénkséget okoznak. Aztán csak-

Szőlők rigolozását gözekekével

70—80 cm. mélyen, jutányos árban elvállalja s a jövő évi munkára is előjegyzéseket már most elfogad

Timár János, Maros-Szent-Királyt.

nagyobb területen gabonát. Nézetem szerint igen helyesen cselekszik a gazda, ha törekszik a gazdálkodást minél változatosabbá tenni, csak hogy ez sok helyütt éppen nem lehetséges. Csak jelezni kívántam azt, hogy akik a gabonatermesztés nagy arányú megszorítását ajánlják, nem tudnak rámutatni azon növényekre, amelyeket nagyobb terjedelemben éppen oly haszonnal termelhetnénk, mint a gabonát.

Bármily nagy hátrányai legyenek is az egyoldalú gabona termesztésnek, azért amint ez volt a múltban, úgy ez lesz a jövőben is a magyar gazdának legfontosabb, legnagyobb területen termesztett növénye, mert nincs mivel fölcserélni.

Szerintem az a kisebb baj, hogy nagy területen termelünk gabonát, *nagyobb baj az, hogy sem annyi, sem olyan gabonát nem termeszünk, mint a melyet az adott viszonyok között előállíthatnánk.*

A gabonafélék termesztése sokkal egyszerűbb és kevesebb munkával járó, mint sok más növényé s ez is a gabona-termesztés előnyei közé tartozik és ennek dacára, igen sok helyütt nem termesztik azt úgy, mint kellene. Nincs a termesztésnek egy mozzanata se, amelyet mindenütt kifogástalanul végeznének és ez a főoka, hogy holdankénti termésünk alacsonyok, hogy a minőség ellen igen gyakran jogos kifogások tehetők.

Annyi bizonyos, hogy olyan nagy termésünk, mint a tőlünk nyugatra fekvő államok gazdáinak, soha se lesznek, ezt megakadályozza a mi szélsőséges klímánk, de azt, hogy még kivételes jó esztendőben se éri el a holdankénti átlagtermés a 8 métermázsát, még se lehet a klíma rovására írni, része van ebben a gazdálkodási módnak, az okszerűtlen termelésnek is.

A holdankénti termés jövedelmet fokozólag az által növelhetjük, hogy *csak azt a gabonaféléket termesztjük, amely a tenforgó viszonyok közé való, ezeket pedig okszerű módon termesztjük.*

Akárhány gazda van, aki azt hiszi, hogy okvetlen mind a négy gabonát kell termesztetni, pedig akárhányszor csak erőszakolva van az egyiknek, vagy a másiknak a termesztése. Búzát termesztenek oly talajon, amely neki nem felel meg, oly viszonyok között, ahol az évről-évre megdül, megrozsdásodik s így keveset terem. A rozs ugyan biztosabban megteremne, nagyobb jövedelmet adna, de hát akárhány gazda nem tud ellenni a búza termesztése nélkül, ha mindjárt nem is hoz az jövedelmet. Árpát erőszakolni oda, a hol az nem diszlik, zab pedig jól megteremne, bizonyára helytelen eljárás.

A gazdaságra határozottan előnyösebb, ha mind a négyféle gabonát termeszteti, mert a talaj előkészítési, vetési, aratási munka jobban megoszlik, azonban ezen könnyebbség kedvéért nem szabad annyira menni, hogy azt a gabonát is termesztjük, a mely vagy

egyáltalában nem, vagy csak ritka esetben hoz jövedelmet.

A másik követelmény pedig az, hogy a viszonyok közé beillő gabonát okszerűen termeljük.

Azt, hogy mit értek a gabona okszerű termesztése alatt, a következőkben óhajtom elmondani.

Cserháti Sándor.

Növényeink ellenállóképességének növelése mint a növénybetegségek ellen való védekezés.

A növény szervezete csak úgy alá van vetve a számos fertőző betegségnek, mint az állati szervezet. Ezeket a betegségeket részben növényi, részben állati organizmusok idézik elő. Már eleve világos, hogy nem áll hatalmunkban a növényeknek ezen fertőzések ellen való megóvása, mert hiszen az minden nap minden órájában bekövetkezhetik. De másrésztől sürgős szükségesség ránk nézve, hogy a kulturnövényeink betegségei ellen a lehető legnagyobb eréllyel küzdjünk. A főntiekre való tekintettel mindenekelőtt azt a kérdést kell fölvetni, hogy minden fertőzés tényleg betegséget is idéz-e elő. Erre határozottan tagadó választ adhatunk. Mert bizonyos föltételeknek kell jelen lenniök, hogy a fertőzés tényleg megbetegedéssel járjon. A két legfontosabb föltétel a következő: 1. Az éghajlati viszonyoknak olyanoknak kell lenniök, hogy a növényekre került betegségcsirák, spórák, tojások továbbfejlődésének kedvező legyen. 2. Magának a növénynek a betegség kifejlődésére alkalmasnak kell lennie.

Ami az első pontot illeti, ott persze teljesen tehetetlenek vagyunk, mert hiszen az éghajlati viszonyokat megválasztani nincs módunkban, azokat el kell fogadnunk, akár milyenek is. Ami a második pontot illeti, szem előtt kell tartanunk, hogy a növények ellenállóképessége nagy szerepet játszik. Minden szervezet képes bizonyos határig ellenségei ellen védekezni. Ez a határ minden esetben különböző és az illető növény individualizmusától függ. Minden gazda megfigyelhette már, hogy gyengébben fejlődött, bármely okból is elmaradt növények valamely ártalmas befolyás alatt inkább szenvednek és esnek áldozatul, mint ugyanolyan fajú egészséges, erős növények, amelyek ellenállóbbak. Ha sikerül nekünk a növények ellenállóképességét fokozni, akkor olyan eszközt szereztünk, amelyekkel az elősdiék kártevése ellen közvetve védekezhetünk, azoknak káros hatását csökkenthetjük és legalább oly mértékben korlátozhatjuk, hogy jelentékeny kárunk nem származik.

Mit kell tehát tennünk, hogy a növények ellenállóképességét fokozzuk? Mely körülmények csökkentik az ellenállóképességet?

Válaszoljunk előbb az első kérdésre. Az éghajlati viszonyoktól a főnebbiek alapján eltekintve a talajnak fizikai és vegyi tulajdonságai azok, amelyek a növény fejlődésére nagy fontossággal vannak. Ezekre a tulajdonságokra bizonyos határon belül javítóan hatunk. A talajmivelés, ha helyesen és okosan visszük keresztül, a talaj fizikai tulajdonságát jelentékenyen javíthatja; a helyes vetésforgó, helyesen keresztülvitt trágyázás a vegyi tulajdonságokat változtathatja meg a növénytermelésre kedvező értelemben és így a természetűl fizikai és kémiai tekintet-

ben a kulturnövényeknek kevésbé kedvező talajok is az ideális talajviszonyokhoz közelebb vihetők és pórhanós, táplálékus talajokká alakíthatók. A helyes talajmivelést és trágyázást itt nem irhatjuk le: azt a gazda a mezőgazdasági tudomány más fejezetében tanulhatta meg. Nem elégséges azonban, hogy arról gondoskodjunk, miszerint a növény a fejlődésére jól megfelelő viszonyok közt legyen, hanem — és ez különösen a fa- és cserjénövényekre (gyümölcsfákra szőlőre, stb.) áll — arra is figyelemmel kell lennünk, hogy ezek a kulturnövények a vegetációs időszak és a téli pihenés időszaka alatt is kellő ápolásban részesüljenek. Ide sorozandó a kellő vízmennyiségről való gondoskodás, a kellő kezelés, a fagy, vadkarak, stb. ellen való helyes védekezés. Más növényeknél csak jó, tiszta, teljesen érett vetőmagot használjunk. Új gyümölcs-, vagy szőlőtelepítéseknel csak egészséges, erős példányokat ültessünk. A mező- és erdőgazdasági gyomnövényeket idejében irtsuk.

Egy további, igen fontos mozzanat ahhoz, hogy ellenálló növényeink legyenek, a helyes fajta megválasztása. Csaknem minden művelési növényünknek több fajtája van, amelyek egymástól többé-kevésbé különböznek a talaj és éghajlat iránti igényükben, amiért is a helyes fajta megválasztása már ezen szempontból is nagyon fontos. De valamely kultúr növény különféle fajtái a növényi és állati elősdiék támadásai ellen sem egyformán ellenállóképesek s azért a fajtamegválasztásánál erre is tekintettel kell lenni. Különösen ha valamely vidéken egy bizonyos kártevő föllépése gyakori, akkor az ültetésnél, vagy vetésnél ne azt a fajtát tartsuk, amely a fertőzés iránt fogékony, vagy kevésbé ellenálló, hanem ha áldozatot kíván is, olyan fajtát szerezzünk, amelynek ellenállóképessége nagyobb. A növényi és állati elősdiékre vonatkozó ismereteink az utóbbi években nagyon bővültek és azoknak ma ismert száma igen nagy. De az ismereteknek ezen meg bővülését nemcsak a tudomány kutatásai idézték elő, hanem új kulturnövényeknek, vagy fajtáknak behozatalával behurcolt elősdiék révén is gyarapodott ismeretkörünk. Világos példa erre a *plasmopara cubensis*-nek az ugorika- és dinnye-kultúrán a legutóbbi években előidézett pusztításai. Azért ügyelni kell arra, hogy külföldről beszerzett magvak, oltványok, gumók, stb. csak kellő elővigyázattal és esetleg fertőtlenítéssel használtassanak.

Természetes tehát, hogy nemcsak a gazdáknak kell a legnagyobb gonddal arra ügyelniök, hogy növényeik ellenállóképesek legyenek, hanem a magtenyésztőknek is, akik a gazdákat közvetlenül és magukat közvetve károsítják meg, ha az ellenállóképességre nincsenek elég figyelemmel.

R.

Tehénevelés és takarmányozás Dániában.

A dán állattenyésztés egyik legérdekebb pontja a borjú fölnevelése. A természet törvényeivel ellentétben a borjút már 8—14 napos korában, alig hogy a föccstejet leszopta, eltávolítják az anyjától és az itatócsöbör, vagy szoptatókészülék által, vagyis mesterségesen neveltetik föl. Ennek a szokásnak több oka és számos előnye van. Elsősorban is szükséges és hasznos ott, hol a gümőkór elleni védekezésről van szó, mert ilyenformán aztán csak forralt tej etethető és a kór áthurcolása

Kolozsvári Takarékpénktár és Hitelbank R. t.

Teljesen befizetett alaptőkéje 1.200.000 korona.

Kolozsvárt, Mátyás- király-tér, 7. sz. saját házában.

Betétkeket előnyös feltételek mellett fogad el könyvecskékre, vagy folyószámlára és azokat felmondás nélkül fizeti vissza.

Váltókat olcsón számítól le.

Előleget ad értékpapírokra és kézi zálogra.

(1007.)

Jelzálogos kölcsönöket nyújt földbirtokokra és kolozsvári házakra. Törlesztés kölcsönöket közvetít a Hazai Takarékpénztár részére.

Árúraktárai (a pályaudvar mellett) olcsón kezelik a betárolt árukat és azokra előleget adnak. Ugyanott kölcsönzések is kaphatók.

ezen ezen az úton megakadályozható. Dániában éveken át és a legnagyobb erélylyel úzték és úzik még ma is a tuberkulinojtást és ha már számos gulyát találunk ott, hol nem ojtanak, az annak a bizonyítéka, hogy a gümőkórral már végeztek és a gulyákat teljesen egészségeseknek tartják.

Egy másik oka a borjú mesterséges fölnevelésének az a törekvés, hogy kimondottan jó tejelő marhát nyerjenek benne, hogy ifjúkorában bőségesen, de ne túlbőven táplálják, nehogy a bőr alatti kötőszövetekben túlságos zsírfőlhalmozódás álljon elő, ami a hizás szempontjából ugyan jó, de a jó tejelőtehénél nem kedvező tulajdonság. A borjak a második héttől 6—7 kg. teljes tejet kapnak és ettől kezdve fokozatosan meleg, édes, a törvény követelményéhez képest pasteurisált lefőlözött tejjel pótolják azt. E szerint a borjak a harmadik héttől a hetedikig 6, illetőleg 4,5, 3, 1,5 és 0 kg. teljes tejet és ehhez 1,5, illetőleg 3, 6, 9 és 12 kg. lefőlözött tejet; a nyolcadik héttől kezdve fokozódóan vízzel pótolják ezt a tejet, míg úgy a tizenharmadik hét táján a tiszta víz itatása kerül sorra. A harmadik héttől kezdve a tej mellé jó rétiszenához is hozzá szoktatják a borjakat és zabdarát és lenpogácsát is adnak nekik. Hat hónapos korban a legelőre mennek a borjak. E mellett otthon ugyancsak szükösön tartják őket, hogy minden zsirképződésnek elejét vegyék. Ezt azért teszik, mert megvannak győződve, hogy a majd később, az első leborjazás után bőségesen nyújtandó termelőtakarmány annál hatásosabb lesz a tejképzést illetőleg. A legelőre járás által az izomzat megerősödik, a bőr tevékenysége élénk lesz, a tüdő kifejlődése előmozdítottatik, az állat temperamentuma közepes, se flegmatikus, se vérmes nem lesz, ami mind fontos a tejtermelésre nézve.

Életének második évében még szűkebbre fogják a borjút és 1½ éves korában, néha még előbb is a bika alá bocsájtják. Az elmélet tanításaival és az általános szokással szemben bocsájtja tehát a dán tenyésztő bika alá a borjút és ebben eszközt talált arra, hogy egyrészt a haszonmarha fölnevelésének költségeit csökkentse, másrészt, hogy a fiatal üszőre rákényszerítse a jó tejelésre való alkalmasságot. Aki látta, hogy ez az eljárás okszerű takarmányozással és tartással egybekötve az anyaállat testi fejlődésére éppen nem káros hatású és aki meggondolja, hogy más országokban milyen sok szép üsző kerül a mézár-székre, mert későn folyattatták meg őket és a nemiszervek elhízása következtében már nem válnak vemhesekké, azok a dán példát nem fogják elítélendőnek tartani, annál kevésbé, mert e szerint a gulyából 30%-kal több haszon érhető el. Így tehát Dániában a második év végével, vagy kevéssel annak át-lépésével tehén lesz az üszőből. És noha az ilyen fiatal tehén 380 kg.-ot is alig nyom, nem ritkán már az első tejelési időszakban évenként 2500—3000 liter tejet ad.

Ami a tejelőtehén takarmányozását illeti, a téli istállótakarmányozás a kiterjedt takarmányrépatermesztésen alapul, mely mellett a cukorrépatermesztés mint kevésbé jövedelmező háttérbe szorul. Nálunk az oly vidékeken, hol cukorrépatermesztés divik, abban a hitben vannak, hogy ebből nemcsak pénzt, hanem a takarmányrépát pótolni tudó takarmányt is

nyernek a szeletben. Hogy azonban a gazdának a szelet szállítási költségeit és fáradságait is viselnie kell, hogy a szeletből a tél folyamán 25—40% elvész és megromlik, hogy a takarmányrépa sokkal nagyobb hozamot ad és hogy a savanyúszelet tevaajtermelésnél alkalmatlan takarmányt azt Dániában nem hagyják figyelmen kívül s azért a takarmányrépa ott a főtakarmánycikk, amelyből naponként 15—40 kg.-ot adagolnak. Szénával nagyon takarékoskodnak, mert kevés a rét és a lóherés. 4 kg. széna naponként és fejenként a legnagyobb adag belőle, általában kevesebbet, gyakran csak 1 kg.-nyit adnak. Az erőtakarmány minősége és mennyisége különféle Gabonadarát, mindenféle olajpogácsát, korpát és melaszt etetnek naponként és fejenként 4 kg.-ot nem igen meghaladó adagolásban. Leginkább kétszer etetnek és fejnek napjában. Takarmánykeveréket nem készítenek, a szálastakarmányt részben szálasan, részben szecskázva etetik, az erőtakarmányt a szecskamaradéokra rászórják és a répával fejeződik be a takarmányozás. Az itatás a takarmányozás előtt és után a szabadban és bőségesen történik.

Dániában a gazdák vérebe ment át az állat egyéni tulajdonságai szerint való takarmányozás. Világos, hogy azoknak az állatoknak, melyek nem egyformán termelnek, vagy dolgoznak, a takarmány iránt való igényük sem lehet egyforma. Amilyen gazdasági esztelenség egy egész tehenészetre egyforma takarmányozást előírni, éppen olyan kitűnő és szembeszökő eredménye van annak, ha a takarmányozásnál a lehetőségig individualizálunk. A nagyobb dán tehenészetekben — a kisebbek e tekintetben még messzebb mehetnek — a tehenészeteket általában hat-hét osztályra osztják és minden osztálynak a tejhözam szerint meg van a maga takarmányösszeállítás. Például:

Napi fejet az I. osztályban 17—25 kg., a II. oszt. 14—17, III. 11—14, IV. 8—11, V. 0. 5—8, VI. 2—5 és a VII. osztályban — kg.

Napi takarmányadag:

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.
	osztályban						
	k i l o g r a m m o k b a n						
Dara	1	1	1	1	1	1	1
Olajpogácsa	2,5	2	1,25	1	0,75	0,5	—
Takarmányrépa	25	25	20	15	15	15	15
Széna	4	4	4	2,5	2,5	2,5	2,5
Szalma	a d l i b i t u m						

Hogy az ilyen részletmunka még a legjobb ellenőrzés mellett is a cselédség lelkiismeretességétől függ, az természetes, szükséges tehát, hogy ennek a munkának hasznosságáról meggyőzzük és az eredményben anyagilag érdekelte tegyük a cselédséget. Dánia legtöbb tehenészetében szakmányban fejtenek és a fejüknek egyéb bért nem fizetnek; de ha béres cselédség van, akkor is az eredmény szerint emelkedő, vagy csökkenő évi jutalmazzal fokozzák lelkiismeretességét és igyekezetét.

B. K.

	Testsúly a bárány elválasztásakor	A fejt tej mennyisége	Átlagos zsirtartalom	A tejelési időszak tartama nap	A gyapju súlya mosva
1. számú állat	60,0	112,8	5,58	319	2,2
2. " "	76,5	82,3	6,81	233	2,25
3. " "	70,0	98,4	6,97	—	3,25

KISEBB SZAKKÖZLEMENYEK.

+ **Gyümölcsfák trágyázása.** A gyümölcsfákat szokták árnyékszékkel trágyázni, a mely azonban a fákra nézve ártalmas lehet, ha a trágyázás egyoldalulag történik, vagy ha az árnyékszék fertőtlenítésére mérgező anyagot használnak. Ártalmassá válhat az árnyékszék akkor is, ha pl. vele késő nyáron erősen trágyázunk. Ezáltal ugyanis a fákból sokáig tart a nedvkeringés s így télen a fák könnyen elfagyhatnak. Ha tudjuk azt, hogy az egyes trágyafélék hogyan hatnak a gyümölcsfákra, akkor képesek vagyunk megítélni a fa tápanyagszükségletét is. A gyümölcsstermelő fajták akkor nem táplálják egyoldalulag, ha a rendelkezésére álló trágyaféleket váltakozva alkalmazza, tehát egyszer istállótrágyát, majd komposztot, azután hamut, thomássalakot stb. használ.

Dr. E.

— **Legyek elűzése lovakról.** Ezen célból ajánlatos a testnek azon részeit, melyeket a ló farkával el nem ér, friss diófalevéllel bedörzsölni. A dörzsölést addig folytatjuk, míg a diófalevél szét nem foszlik. Világos színű lovak a diófalevél nedvétől zöldes-barna foltokat kapnak, de ezek rövid idő múlva ismét eltűnnek.

A legyek elűzésére használhatjuk a diónak zöld héját is; legjobb úgy eljárni, hogy a dió zöld héját összevagdadjuk és forró vízzel leöntjük és kihűlésig állni hagyjuk (1 marék zöld héjra 1 liter vizet használunk). Ha a héj száraz, akkor a vízzel való leöntés előtt tanácsos azt denaturált szeszszel kissé megnedvesíteni.

Ha ezen folyadékkal a lovat bedörzsöljük, ennek keserű íze és szaga a legyeket távoltartja.

Szokták a lovakat zsirral, olajjal, petroleummal is védeni a legyek ellen, de ezek nem igen jók, mert eltömik a bőr likacsait, s így megakadályozzák a rendszeres izzadást, másrészt az említett anyagok használata mellett az állatok gyorsan piszkolódnak, mivel a por könnyen tapad rájuk.

Dr. E.

+ **Az alma hosszabb időre** legjobban oly módon tartható el, hogy egy hordóba vagy ládába alul egy réteg tőzegport teszünk, erre egy ily réteg almát rakunk, melyre ismét tőzegpor kerül; ezt teszszük mindaddig, míg a hordó meg nem telik. Legfelül egy réteg tőzeget teszünk. Ezen módon tett el télire egy láda almát *Rossignol* francia kertész 1903. év őszén. A láda almát 1904. év októberig egy fűtetlen helyiségben hagyta úgy, hogy az alma az 1904. évi nagy hidegnek is ki volt téve. Midőn a hordót kinyitották, az alma egészen ép volt, a legkevesebbet se vesztett értékéből és a fagytól se szenvedett.

+ **A friz tejelőjuh haszonvételéről** egy oldenburgi szaklap közöl néhány adatot:

A friz juhnek 2—3 báránya van, ezek 2—6 hétig szopnak, azután pedig fejk az anyát. Hörom állaton végzett megfigyelések eredménye a következő:

Lóheremagot vásárol a legmagasabb napi árban

HALDEK

magnagykereskedése és heremagkiviteli üzlete, József főherceg Ö. cs. és kir. Fensége udvari szállítója

BUDAPESTEN, VII. KERÜLET, KÁROLY-KÖRÚT.

IRODALMI SZEMLE.

50.

Az E. G. E. könyvkiadó vállalat ötvenedik, jubiláris száma hagyta el a napokban a sajtót. Az ötvenedik füzet a gabonafélék termesztéséről, tehát a gazdák legfontosabb mezőgazdasági ágáról szól és írója *Cserhádi Sándor*, a magyar mezőgazdasági irodalom egyik legkiválóbb munkása. Szakszempontról legközelebb fogunk foglalkozni ezzel a füzetrel, melynek a szerző által irt bevezetését lapunk más helyén közöljük; itt csak azt akarjuk kiemelni, hogy a könyvkiadó vállalat elérkezett a félszázados jubileumhoz és ezt az alkalmat megragadta, hogy az E. G. E. elnökének, *Szabó Józsefnek* ajánlja ezt a becsees ünnepelő számot. Az ajánlás a következő:

Méltóságos

csikszentmártoni Szabó József
úrnak

az Erd. Gazdasági Egylet nagyjérdemű elnökének
tisztelettel ajánlja

az ötvenedik füzetet

az Erdélyi Gazdasági Egylet
könyvkiadóvállalatának

Intéző Bizottsága.

Elnök ur jó akarattal pártolta az Erdélyi Gazdasági Egylet igazgató-választmányának 1887. évi április hó 30-án tartott ülésén azt az indítványt, mely *könyvkiadó-vállalat* létesítését javasolja azzal a feladattal, hogy kisebb — 2—5 ives — füzeteket adjon ki a mezőgazdát érdeklő kérdésekről, oly módon tárgyalván ezeket, hogy minden rendű és rangú gazda megérthesse,

Könyvkiadó-vállalatunk tehát 18 évvel ezelőtt kezdte meg működését és ime, most az 50-ik füzet került ki a nyomdából.

Csak az tudja kellően méltányolni ezt az ötvenedik füzetet, aki ismeri azokat a nehézségeket, melyekkel gazdasági szakirodalmunk megküzdni kénytelen volt.

Jóleső érzéssel állítjuk, hogy füzeteinknek is van némi érdemük abban, hogy a magyar gazdaközönségben ma már élénk az érdeklődés a gazdasági szakmunkák iránt. Legmeggyőzőbben bizonyítja ezt az a körülmény, hogy füzeteink egy része immár a hatodik kiadást is megérte. Vállalatunk életrevalóságát pedig az a körülmény bizonyítja, hogy pénzdolgaiban annyira rendben vagyunk, hogy füzeteinket most az előállítási áron tudjuk a gazdaközönség rendelkezésére bocsájtani.

Mivel füzeteink egyes kiadási átlag 1000 példányban jelentek meg, összesen 200,000 füzet látott napvilágot.

Ezen füzeteiből hat szám a 6-ik, tizen-négy szám az 5-ik, hat szám a 4-ik, tíz szám a 3-ik, négy szám a 2-ik és tíz szám az első kiadást érte meg. A 4., 6., 7., 12. és 21. számú füzet kiadatott német, román és tót nyelven

1200—1200 példányban a földmivelésügyi miniszterium megrendelésére.

Mikor az E. G. E. könyvkiadó-vállalat működésének ezen szép sikeréről emlékezünk meg mi ezen a helyen, a tárgyi igazság kedvéért rá kell mutatnunk arra is, hogy ezen működés sikerében óriási nagy része van *dr. Szentkirályi Ákosnak*, a könyvkiadó-vállalat alelnökének, aki az eszmének 18 évvel ezelőtt való kifejezésre juttatásától kezdve, az első számtól az ötvenedikig szakértelemmel és lelkesedéssel vitte előre a könyvkiadó-vállalat és azzal a magyar mezőgazdasági irodalom ügyét.

EGYLETI ELET.

Meghívó. Az „Erdélyi Gazdasági Egylet“ igazgató-választmányja 1905. évi december hó 29-én, (pénteken) délután 3 órakor — *Petőfi-utca 7. szám alatti helyiségében* — ülést tart, melyre a tagokat tisztelettel meghívja

Az elnökség.

Tárgyak:

1. Mult, okt. 31-i ülés jegyzőkönyvének felolvasása.
2. Miniszteri leirat a lap ügyében.
3. A kolozsmegyei osztály javaslatai.
4. Zabolai kiscgazdák beadványa tagosítás ügyében.
5. Indítvány a bukaresti kiállításban való részvétel tárgyában.
6. Indítvány a parcellázott telkeken épülő házak tárgyában.
7. Elnöki előterjesztés.
8. Folyó ügyek.
9. Jövő évi tisztújító közgyűlés napjának meghatározása.
10. Ülés napjára beérkező tárgyak és esetleges indítványok.

Az E. G. E. heremagtisztító-raktári bizottsága a választmányi ülés után gyűlést tart, melynek tárgya az ólomzárolási díjak ügyében érkezett beadvány tárgyalása.

Az E. G. E. kolozsvármegyei szakosztályának intéző bizottsági ülése.

— 1905. december 21. —

Az ülésen elnökölt *Lészai Ferencz* sz. elnök, utóbb *Lőte József* dr., előadott és jegyzett: *Éber Ernő* sz. előadó; jelen voltak: *Albert Dénes*, *Jakab László*, *Jósa Samu*, *Kis Ödön*, *Nagy Endre*, *dr. Pavlik Sándor*, *Tanka Sándor* és *Tokaji László* i. b. tagok.

1. Sz. előadó jelentette, hogy a f. év őszén és pedig *Bánffy*hunadon okt. 15-én, *Nagysármason* okt. 29-én és *Magyargorbón* nov. 5-én a szakosztály szarvasmarhadíjazásokat rendezett teljesen kielégítő eredménnyel és ezen díjazásokon földmives kiscgazdák részére 960 K. díj osztott ki. Október 14—17-ig *Bánffy*hunadon gyümölcs- és terménykiállítást rendezett kitűnő sikerrel és 450 K. pénzdíj, valamint állami és kiállítási oklevelek kiadásával. Intéző-bizottság a jelentést tudomásul vette és az E. G. E.-nek az adott segélyért, a sz. előadónak a kiállítás kezdeményezéséért, a rendező-bizottságnak pedig pedig tevékeny munkásságáért jegyzőkönyvi köszönetet szavazott.

2. Ugyanó jelentette, hogy a vármegyei

mezőgazdasági bizottság teendőit, a szakosztályra ruházó alispáni szabályrendelet tervezetét a szakosztályi közgyűlés és a törvényhatósági bizottság elfogadta és a miniszteriumhoz jóváhagyás végett fölterjesztette.

Jelentette, hogy az alispánátirata és másfelől jött megkeresésre a szakosztály az E. G. E. utján fölterjesztést intézett a földm. miniszterhez, a kolozsmegyei szőlőrekonstrukció érdekében teendő intézkedések megtételére, amely megkeresésre a földm. miniszter értesített, hogy *Kolozsvármegye* szőlészeti intenzivebb fejlesztését helyesnek tartja és intézkedni fog, hogy a jövő nyár folyamán kiküldendő megbízottai az E. G. E.-vel megállapodván a kijelölendő vidékeken a szőlőfelújítást illetőleg tanulmányt tegyenek és a követendő eljárást megállapítsák. Intéző-bizottság azt határozta, hogy a min. szakkönyvekkel való tárgyalásra és megállapodásra annak idején bizottságot fog kiküldeni.

4. A földmivelésügyi miniszter korábbi fölterjesztésre a mezősegi vízhiányban szenvedő községek iránt tudakozódnán, ezeknek névsora fölterjesztetett. Tudomásul vétetett.

5. Előadó jelentette, hogy a földmivelésügyi miniszternek kedvezményes uton is beszerezhető gyümölcs- és szőlőoltványok és cseméték iránti hirdetésményére a községi jegyzők, lelkészek, tanítók figyelmét külön fölhívásban fölhívta és ennek következtében az egylet utján a föld. miniszterhez intézett kétréndbeli kérvényt és pedig a nagypetrii és a mocii körjegyzők kérvényeit fölterjesztette. Tudomásul vétetett.

6. Jelentette, hogy a földm. miniszter házi ipari tanfolyamok és házi ipari szövetkezetek szervezésére 1000 K. államségélyt utalványozott, s ebből 1 kertbutor-képző tanfolyamot *Magyar-Fenesen* és 4 házi ipari szövetkezetet, vagy közös műhelyt fog a tél folyamán *Kolozsmegye*ben, rendezni. Intéző-bizottság ezt azon kívánságával vette tudomásul, hogy finomabb és kelendő kerti bútorok készítését tanítsák a tanfolyamon.

7. Jelentette, hogy *Szucsák* község lakosságának kívánságára és a nádamenti h. főszolgabíró szorgalmazására december 3-án az állattenyésztési felügyelővel együtt *Szucsákon* a kiscgazdákkal értekezlet tartatott egy tejszövetkezet létesítése ügyében és ennek következtében ezen tejszövetkezet ott valószínűleg még a tél folyamán meg fog alakulni. — Tudomásul vétetett.

8. Az alispán 12552 sz. átiratával a nagysármási községi vásárrendtartási szabályrendelet véleményezés végett áttette, a szabályrendelet fölolvastatott és többek hozzászólása után — az intéző-bizottság azt határozta, hogy a) a szabályrendelettervezetet a hibákra és hiányokra való utalással újból készitendőnek véleményezi; b) fölkéri az alispánt, hogy a községi vásárrendtartás egységes szabályozására a szakosztály bevonásával szabályrendelettervezetet dolgoztasson ki.

9. Sz. előadó jelentette, hogy a tejnek nagyobb forgalmi helyektől távolabbi helyeken való jobb értékesítése céljából kör- és községi jegyzőkhöz, birtokosokhoz, lelkészekhez, tanulókhöz stb. a szakosztály kérdőívet küldött tejtértékesítés viszonyainak megismerése és ezen adatok alapján vajtermelő tejszövetkezetek létesítésének megindítása céljából. Mintegy 60 megválaszolt kérdőív szerint körülbelül 12 községben megvannak a szövetkezet alakításának föltételei. Többek hozzászólása után —

— Minden gazdaságban nélkülözhetetlen eszközök —

az országszerte első helyen elismert kitűnő szerkezetű és legolcsóbb

— „Eredeti Kalmár-rosták“ és terménytisztító gépek. —

Elsőrendű hazai anyagból gyártunk ezidőszert 15-féle nagyságban különböző szerkezetbe a gazda minden követelményének legjobban megfelelő általános terménytisztításához berendezett különleges gépeket, szelelő és magválasztó rostákat, kézi vagy hajtórőre alkalmazva. — Ez évi újdonságainkról szíveskedjék ingyen árjegyzéket kérni. — Minden esetleges kérdésekre azonnal és díjtalanul válaszolunk. 1274

KALMÁR ZS. és TÁRSA különleges terménytisztító gépgyára Hódmező-Vásárhelyen.

Telefon 69. szám. Bemutatva volt a nagyenyedi őszi kiállításon is! Sürgőncim: Kalmár-rostagyár.

az intéző-bizottság azt határozta, hogy a tél folyamán, elsősorban Válaszút és Boncida, Nagysármás, Batos meg Mócs és Keszű községekben indítja meg a szövetséget a kiviteli akcióit és ezen célra az E. G. E.-től a kiszállási költségek fedezését fogja kérni.

10. Sz. előadó bemutaja a szakosztály jövő évi működési tervzetét, (Jövő számunkban fogjuk közölni — Szerk) melyet az intéző-bizottság többrendbeli módosítással és bővítéssel elfogadott és a kivitelnek érdekében teendő intézkedéseket az elnökséget megbizta.

11. Sz. elnök bemutatja és fölolvastatja br. Feilitsch Arthurnak földm. miniszterre való kinevezése alkalmából hozza intézett levelét, melyben bejelenti a v. tagságról való lemondását és a szakosztály törekvéseinek támogatását helyezi kilátásba. — Intéző bizottság az elnöki bejelentést tudomásul veszi.

12. Sz. előadó ismerteti Pavlik Sándor dr. int. biz. tag írásban beadott indítványát, melyben a kalotaszegi magyarság megerősödésének közgazdasági és nemzeti fontosságaira utalva, azt indítványozza, hogy az intéző bizottság elvileg mondja ki a kalotaszegi magyarságnak az állami segítő akcióba, illetőleg a székelyföldi min. kirendeltség tevékenységi körébe való bevonás szükségét és ezen célból a további lépések megtételét. — Az intéző-bizottság elismerve a kalotaszegi magyarság megerősítésének úgy közgazdasági és nemzetpolitikai jelentőségét és az indítványozónak ezt kidomborító átiratát a maga részéről is helyesnek tartva, mégis azt határozta, hogy tekintettel arra, miszerint a szakosztály kitűzött célja is a kolozsmegyei magyarságnak és ebben elsősorban a kalotaszegi községeknek anyagi megerősítése és fejlesztése és tekintettel arra, hogy ezen indokolással és ennek kifejtésével államsegélyt fog kérni: ez idő szerint még nem kéri a Kalotaszegre nézve külön állami népsegítési akciónak megindítását, hanem a cél megvalósítására minden erejével törekedni fog.

13. Kis Ödönnek az állami mezőgazdasági felügyelői állás szervezésére irányuló indítványát — az intéző-bizottság nem vette tárgyalás alá, hanem fölkerlte az indítványozót indítványának írásban való beadására.

VEGYES KÖZLEMENYEK.

Szemle.

Már Kolozsvárt is megnyílt a lómészárszék, megindult és prosperál, bizonyára nem divatból, de alighanem szükségből. Mert maholnap megfizethetetlen lesz a marhasborjú, a baromfi már inycen-falattá vált, a tojás csak óvatosan felhasználható arkanum lesz s így tovább. S miért mindez? mert a Kolozsvár környéki mezőgazdaság nem termel elegendőt, vagy egyáltalán nem termel!

Nincs az a megennivaló portéka, amit Kolozsvár gyomra el ne fogyasztana. Csak a tejre hivatkozunk, melyből állandóan nagy a hiány, pedig a gyermektáplálás, kórházak ellátása ezen egyszerű táplálék nélkül alig képzelhető. S egy ilyen jól fizető, folyton fogyasztó intelligens városnak a gyomráról csak a nyomorúságos heti és kis piac gondoskodik, de az állandó és folytonos ellátással senki!

Tisztelt nagy jó uraim! Ne méltóztatassanak folyton politizálni! Ma már megérett Kolozsvár arra, hogy minden külvárosban egy

tejszövetkezet állítsa elő a tejtengert. Álljanak össze a kolozsvári gazdák s alkossák meg a „Kolozsvári piac-ellátó gazdák szövetségét” állítsanak be Kolozsvár alkalmas helyére egy nagyszabású vásárcsaruokat, hol a tejtermékeket, zöldségeket, gyümölcsöket, stb. állandóan s egész nap lehet venni; s ha kevés a kolozsvári gazdák ereje és földje — úgy álljanak össze a megyebeli, a Kolozsvár-környéki gazdák és birtokosok a fenti cél elérésére. Persze másként is kell gazdálkodni, mint eddig, mert szomorúság az, hogy milyen primitív Kolozsvár körül 50—60 kilométernyi körzetben a gazdálkodás — egy két szigetet kivéve — pedig ez a minden jóval felszerelt nagyváros milyen sokat nyújt a t. c. vidéknek!?

Mi, a kisebb hazarész szerény agráriusai ijedten húztuk nyakunkat a gallér mögé, hogy a minap Budapesten a magyar gazdák szövetségének nagygyűlésén egyik marosvölgyi gazdasági együletünk vesszofuttatását láttuk: mert nem tudja a vállalt szövetségi tagsági díjat fizetni. Pedig igazán nem tud fizetni, ha egyszer a t. tag urak nem küldik be azt a pár rongyos korona tagdíjat. De ez nemcsak a nemakarom mulik, hanem a kedves ősi negligation is: miért nem kéri a titkár a tagdíjat? Hát a titkár nem végrehajtó, a tagdíj fizettség meg úri kötelezettség! Így az év végén e helyen is le kell szögeznünk ezt a visszas állapotot. S ha valamely gazdasági egyület nem bír lélegzeni: ott vannak a megyei központi gazdabizottságok, ruhazza fel ezeket a vármegye vagy a kormány iparkamarai hivatással és szervezettel s szavazzasson meg részére gazdasági pótadót s ha lesz pénz, lehet valamit tenni is. Hogy mit és miként kell tenni, az már egy ügyes titkár dolga, a ki azonban nemcsak beleszólott a gazdasági titkárságba, de bele is nevelte magát ebbe az igen komoly hivatásba. Ennek a gazdasági pótadónak köszönheti a vas megyei, bácskai, torontali gazdasági egyület, hogy ott még a jelen sivár politikai élet mellett is lendületben van a közgazdasági tevékenység!

A gymnasialis görög nyelvtanítás körül lefolyt csatározások óta most mozdult meg megint országunk közoktatásügyi szelleme, s reformálni akarja a középiskolákat. Az előtűnk fekvő nyers terven még igen sok cefrangot látunk (értjük a nyelveket, rajzot, éneket s isten tudja miket), tehát megint nem látszanak olyan feltételek, hogy a középiskola az életnek, a keserves, munkás, küzdelmes életnek fogná nevelni az ifjúságot. A reformálás megbeszélését a szakminiszter egy csupa klasszikus professor tagokkal bíró bizottságra bízta s nem láttunk ott neveket, amelyek a közgazdasági pályák egyik-másik szorgalmas munkását jelentenék. Nagyon okos ember közzé feleszámmal beválasztatnak az élet emberei is. S miután ma már gazdasági szakoktatásunk is igen kiterjedt és szervezett, nagyon kérjük a földmivvelésügyi kormányt, hasson oda, hogy a középiskolát reformáló bizottságba egy pár praktikus gazdasági tanár ember is minél hamarabb meghívassék. Mert ha már annyi időt, pénzt, tanulmányt szenteltünk gazdasági szakoktatásunk fejlesztésére, úgy nem követelhető a gazdasági iskolától ezután is, hogy a gymnasium hiányait

a saját tanrendjében pótolja. A modern gazdaság haladásával oly sok tanítani valója van a gazdasági iskolának, hogy nem érhet reá ma már az irálytan, természettan, éghajlattan, számtan, mértan stb. elemeinek (!) tanítására! Adja át az új középiskola úgy az ifjút a gazdasági szakoktatásnak: hogy ezen alaptantárgyak szabályainak ismerete alapján fogjon hozzá a gazdasági szakismeretek megszerzéséhez!

Borona.

— Lapunk következő száma, miután ez évben 53 vasárnap van, csak január hó 7-én, a jövő év első vasárnapján fog megjelenni.

— A gabona-félék termesztése címen Cserháti Sándor tollából megjelent az E. G. E. könyvkiadó-vállalatának ötvenedik füzeté, melyet lapunk mai számához csatoltan az egyület rendes és alapító tagjainak megküldünk.

— A földmivvelésügyi kormány vetőmagkiosztása. A magyar kir. földmivvelésügyi kormány a Kisküküllővármegyei gazdasági egyesület indokolt előterjesztésére a székelyföldi kirendeltség útján Szász-Csávás község vetőmag nélkül szükölködő kigazdái részére 164 mmáza búza vetőmag beszerzését és kiosztását engedélyezte olyformán, hogy a teljes beszerzési költségek 30%-át a földmivvelésügyi kormány saját tárcája terhére fedezi, annak 70%-át pedig kamatmentesen kölcsönkép engedélyezi.

— Százhatvan háziipari kurzus. A földmivvelésügyi miniszter — mint értesülünk — negyven vármegyében százhatvan nyolc hétig tartó háziipari kurzust rendez. Hogy a házi ipar valamely ágában a kurzust végzetek eredményesen dolgozhassanak, ahol valamely háziipar lápra kapott, termelő és értékesítő szövetséget létesítenek. Részben megalakult, részben alakulóban van harminc ilyen szövetséget. Ahol egyelőre szövetséget nem létesülhet, ott államsegítséggel háziipari közműhelyt állítanak. A hegyvidéken eleddig százezer koronát meghaladó háziipari tárgyak szállítása biztosított. E százezer koronát meghaladó fa- és kosárarut a hegyvidéki nép fogja elkészíteni és hogy ezt fennakadás nélkül tehesse, a földmivvelésügyi miniszter a beszerzéshez segítséget adott. A községek tiz ipari közműhelyt állítanak föl, melyet a földmivvelésügyi miniszter megfelelő gépek és eszközökkel látott el.

— A baromfitenyésztés föllendítése. A földmivvelésügyi miniszter újabban ismét 15.000 koronát engedélyezett fajbaromfi vételére. Ez évben mintegy kilencezer nemes baromfit osztottak ki és részben a kiosztás most van folyamatban. Igen sikerült tenyészvásár volt Nagybecskerekben, ahol 800 törzset vett meg az állam kiosztásra és továbbtenyésztésre.

— Árpatermés és árpaárak. A természetudósítások az aratás idején a börzén úgy hangzottak, hogy rekord arpatermésünk lesz. Kisült, pedig jó későre, hogy ez a termés jóval kisebb, mint a tavalyi. De hát a várhatóbb termésnek híre meg volt és a kereskedők ennek hatása alatt játszva szedték össze az állomásokon a legszebb sörárpákat 6 ft 50—6 ft 70 kr.-on. Az elpredálás oly könnyelműen ment végbe, hogy a német birodalmi gazdák árjegyző-lapja, a Ruhland féle „Markt-

Mindennemű, vízben oldható és szavatolt beltartalmú **műtrágyafélék**, ugymint: csontliszt és ásványi szuperfoszfátok, valamint a tavaszi vetések trágyázására alkalmas különböző: nitrogén és káli tartalmu szuperfoszfátok és chilisalétrom a legjobb minőségben és a legkedvezőbb feltételek mellett kaphatók a:

Zalatnai Kénkovand-Ipar Részvénytársaságnál

Központi irodája: BUDAPESTEN, V. ker., Nádor-utcza 4. szám, a hová a rendelések és mindennemű kérészköndések intézendők.

Rendeléseket készséggel elfogad és közvetít az Erdélyi Gazda közvetítő osztálya. A gyár árjegyzőke lapunk minden számában található!

zeitung" jónak látta figyelmeztetni a magyar gazdákat, hogy ne prédálják el oly potomon árpájukat, hiszen ezzel a könnyelműséggel a német árpatermelőknek is óriási károkat okoznak. De a magyar gazdák nem tágitottak. A fejükbe verték azt, hogy csak aratás után van ára az árpának, aztán már senkinek sem kell. Az osztrák exportörök és sörgyárak taktikája 3 év óta az, hogy a nagy magyar kínálat idején nem kell venni és ezzel az árat le kell szorítani. Az idén ez nekik fényesen sikerült. A magyar gazdák legalább 6, ha nem 10 millió koronát adtak ajándékba az osztrák és német sörgyárosoknak.

— **Komlóértékesítés.** Dec. 19. Minden külföldi és hazai tudósítás csak arról szól, hogy az eladó komlók iránti érdeklődés lanyhul s az ár is folytonos hanyatlásban van. Így közvetlen az ünnepek előtt s az év vége felé így szokott lenni. Mult héten saazi árak 50 kilónként: I. o. 100—102, II. o. 90—98, III. 64—68 korona volt; *Nürübergben* a jó komlót 50—70 márkán veszik, a gyengét 15 márkán is 50 kilónként. Az O. M. G. E. saazi bizománya németül magyar tételekért 112, 109, 100, 80 koronát ígért 100 kilónként. Miután a külföldi vevők már eltávoztak, nincs miért várakoznia a termékkel s ajánlatos még az év végéig a bizományszhoz küldeni a komlót, mert az ünnepi (világ) sörfogyasztás után némileg felszokott élnékülni a kereslet: úgy a maradék komlónk már helyben lesz. Erdélyben itthon fekszik még 8—10 tétel, a torontáli két községben is ca 100 q; és még más vidékeken kisebb mennyiségek 18—20 helyen, utóbbiak gyenge minőségük miatt nem találtak első vevőre. — r — s.

— **Komlótermelési eredmények 1905-ben.** Az állami komlótermelési szaktanár jelentéséből vesszük a következő komlótermelési és értékesítési eredményeket: (zárjelbe tett számok az 1904-ik évről vonatkoznak.) Kat. holdankénti termések: az erdélyi részeken 416.5 (405) kg., az egész Alföldön 410 (335) kg., Dunántúlon 140 (202) kg., Felvidéken 150 (147) kg. Az országos átlag kat. holdanként: 279 (261.8) kg. Ezzel szemben az erdélyrészi s bácskai kerületek, *mint főbb komlóvidékek* termésátlaga kat. holdanként: 413 klgr. volt. Az átlagon felüli maximumok 800 kg. körül voltak. Az abnormis nyárelő sokat rontott a minőségen, sőt Dunántúlon a mennyiségen is. Helyenként — kivált fiatalabb kertekben — 3—4%-os károk is voltak, penészbajok s rovarkárok kisebb mértékben! Mindazonáltal örvendetes, hogy a buzgalom s szakértelem fejlődésével a kat. holdankénti átlaghozam is emelkedett! Annál gyengébb számokat mutat az idén a komlóértékesítés: a Királyhágóntól 100 kilónként 90 (364) kor. átlagot kaptak, az Alföldön szintén 90 (304.3) kor., a Felföldön 80 (372) kor. s a Dunántúlon 158 (306) kor. lett, az országos átlag: 140 (338) kor. Hát biz a tavalyi árakhoz képest nagy az esés s ha az átlagszámok szorzatából 390 kor. nyers jövedelem látszik, úgy a tiszta hozam alig 80—90 kor. (635) kat. holdanként! Dunántúlon korábbi a komló s augusztusban még 100 koronán felül volt az ár. Az utolsó 4 év jó konjunkturái révén az 1898-as terület 650 k. holdról jelen évig ca 1600—1700 k. holdra szaporodott! Ha jövőben közepes termést remélhetünk (300—320 kg.), úgy az ország termése ca 5000 q. lesz. Hivatalos statisztikai közlések szerint 1904-ben komlóbehozatalunk 4933 q. volt: tehát már elértük azon termésmennyiséget, amely hazai sörgyárainknak kell, így már csak nagyon alkalmas helyeken érdemes új komlót ültetni — a jövőben — e helyett a meglévő ültetvények minőségének s a kat. holdankénti termések emelése lesz az illetékes faktorok teendője.

— **A politikai helyzet** szenzációs hírei mellett nem kisebb szenzációt kelt az a diszmű, mely most jelent meg a könyvpiacra, és ami még esodálatosabb, ezt a diszművet ingyen szerzhetheti meg magának akárki. Az „Ország-Világ” hazánkban ez a legszebb, legértelmesebb képes hetilapja már évek óta minden év karácsonyán egy-egy gyönyörű „Almanach”-

kal ajándékozza meg előfizetőit és az elmúlt év leggyönyörűbb irodalmi terméke volt az az *Almanach*, melyet az „Ország-Világ” 25 éves fennállásának jubileuma alkalmából juttatott *ingyen ajándékkal* előfizetőinek. Az „Ország-Világ” most is méltó maradt önmagához. Az az *Almanach*, melyet most *karácsonykor* ad minden előfizetőjének. — annak is, aki most ízet elő nyolc koronával félfévre az „Ország-Világ”-ra — a legszebb (a leggyönyörűbb, *ami valaha könyvpiacra megjelent*). Ennek az *ajándékkönyvnek* fényes, pazar kiállításával semmiféle hazai avagy külföldi mű nem vetekedhetik. De a tartalma is olyan — a magyar irodalig minden jelese, *Mikszáth* Kálmánnal és *Herczeg* Ferencel az élén van együtt a műben — hogy az csak a két szerkesztőnek, dr. *Váradi* Antalnak és dr. *Falk* Zsigmondnak válik dicsőségére. Nem ajánlhatunk tehát jobbat és hasznosabbat lapunk olvasóinak, mint hogy fizessenek elő az „Ország-Világ”-ra, hazánk e legrégibb, legerjedtebb, legszebb és legértelmesebb hetilapjára, mely ajándékul többet ad, mint amennyi a lapnak egész évi előfizetési ára. Az „Ország-Világ” előfizetési ára negyedévre 4 korona, félfévre 8 korona, egész évre 16 korona s az előfizetési pénzek az „Ország-Világ” kiadóhiv. tala címére: Budapest, V., Hold-utca 7. sz. alá küldendők.

— **Igazi független újság**, mint a közelmúlt napok eseményei is igazolták, a *Pesti Hírlap* liberális és demokratikus elveket vallott már 27 éven, liberális és demokratikus irányban fog haladni ezentúl is, az elvek diadaláig. És ebben bizonyára támogatja a nagy magyar olvasóközönség, melynek így a szíve szerint tud beszélni. Magyarország legkedveltebb s legerjedtebb lapja azzal halálja meg a nagy pártolást, hogy ugyanazon árért sokkal nagyobb lapot ad, több olvasni valót nyújt, mint más újságok s minden előfizető díjtalanul kap — karácsonyi ajándékul — egy díszes kiállítású nagy képes naptárt. Ez a naptár az 1906. évről már megjelent s minden újonnan belépő előfizető is megkapja, ha negyedévre egyszerre küldi be a 7 korona előfizetést. A *Pesti Hírlap* naptárában ugyanazon jeles írók irtak, akik a lap kedvelt munkatársai. Van a *Pesti Hírlap*nak divatlap-melléklete is, melyet *féláron* rendelhetnek meg e lap előfizetői. Ez a *Divat-Salon*. A *Pesti Hírlap* a kiadóhivatalnál (Budapest, Váci-körút 78.) megrendelhető egy óra 2 kor 40 fill. és negyedévre 7 korona előfizetési áron, mely legcélszerűbben postautalványon küldhető. A *Pesti Hírlap* és *Divat-Salon* együtt (a *Pesti Hírlap* nagy képes naptárával) negyedévre 9 korona. Jó lélekkel ajánlhatjuk t. olvasóközönségünk figyelmébe

A LAPFELÜGYELŐ BIZOTTSÁG FELÜGYELETE MELLETT:

Felölös szerkesztő és kiadó:

TOKAJI LÁSZLÓ.

Segéd-szerkesztő:

ÉBER ERNŐ.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET TULAJDONA

A Magyar Jelzálog-Hitelbank Képviselősege

Kolozsvárt, Jókai-utca 2-ik szám alatt
(gr. Rhédey-ház, I. em.)

— Ez intézet alapfőkéje 40 millió korona. —

ZÁLOGLEVÉLKÖLCSONÖKET

nyújt *földbirtokra* és nagyobb városokban fekvő *házakra*, — a mennyiben a pénzvisszonyok változtatást nem követelnek — 4%-os záloglevelekben a következő feltételek mellett:

15 évi törlesztésre	9.20%
20 évi törlesztésre	7.60 »
25 évi törlesztésre	6.70 »
30 évi törlesztésre	6.10 »
35 évi törlesztésre	5.65 »
40 évi törlesztésre	5.35 »
42 1/2 évi törlesztésre	5.25 »
45 évi törlesztésre	5.10 »
50 évi törlesztésre	4.90 »
65 évi törlesztésre	4.60 »

Kölesönök 4 1/2%-os záloglevelekben is kaphatók ezekhez viszonyított magasabb annuitás és kedvezőbb leszámítás mellett.

A fennebbi részletekben úgy a kamatok és kezelési, mint a tőketörlesztési hányad is befoglalatik.

A jelzálogul felajánlott erdélyrészi ingatlanok értékére és a megszavazandó kölesön összegére nézve

az „Erdélyi Gazdasági Egylet”

bizalmi férfiai adnak véleményét.

NÉPBANK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG KOLÓZSVÁRTT

Deák Ferenc-utca (ezelőtt: Belközép-utca) 37. sz. alatt Korbuly-ház) olcsó jelzálog és váltókölesönöket nyújt és **BETÉTRE 5 SZÁZALEK KAMATOT AD**

A magyar irodalom

legkiválóbb alkotásait, azoknak terjedelmes ismertetését és elsősorú hazai írók humoros és komoly tárgyú czikkeit tartalmazza

az 1906. évi

Hasznos Könyvnaptár,

melyet kívánatra minden irodalombarátnak ingyen és bérmentve

küld meg

1460

Kunossy, Szilágyi és Társa,

könyv-, mű- és zeneműnagykereskedés és kiadóvállalat,

Budapest, IV., Ujvilág-utca 16. szám.

A könyvnaptárban előforduló műveket csekély havi részleízetésre szállítjuk.

Megbízható, gyakorlott üzletszerzők vagy utazók igen előnyös feltételek mellett ugyanott fölvetetnek.

— **Megvételre vagy haszonbérbevitelre** keresek 500—1000 holdig való jó birtokot vasúthoz közel. ajánlatokat kérem a kiadóhivatalhoz intézni. 1605.

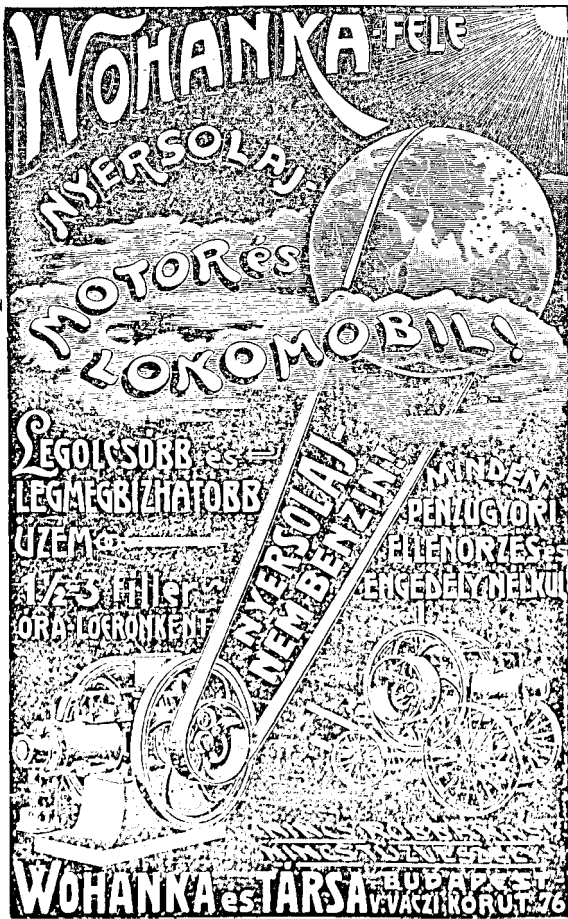
A címre tessék vigyázni! 1479

Hantz Sándor könyvkötő

Kolozsvárt, Mátyás király-tér 9. szám.

E szakmához tartozó munkákat versenyt felülmúló izléssel tartósan és olcsó árért készítek. Fizetések fél vagy egész évi elszámolásra történhetnek.

A legjobb és legmegbízhatóbb magvak kaphatók. Cím a kiadóban.

Marha-Mérlegek! Erős vaskorlással 1500 kilogramm horderőre tolsúlylyal vagy súlyokkal mérésre berendezve a legjobb és a legerősebb szerkezettel!

Szekér-Hid-Mérlegek! Kocsik, szekerek és állatok mérlegelésére! 4000 vagy 3000 kilogramm horderőre 4 méter hosszú, 2 méter széles, tolsúlylyal erős és szolid kivitelben.

Raktári-Mérlegek! Mindenféle rendszerű, erős és pontos kivitelben minden mérleg törvényesen hitelesítve 3 évi jótállás és jókarbantartás mellett.

Dénes Manó

gazdasági szekér-hidmérleg és marha-mérleg gyáros

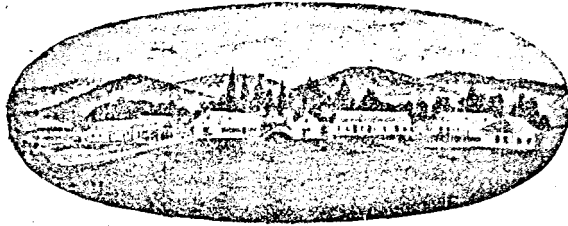
Budapest. 1610

Gyártelep:

VII., Dohány-utca 57.

Iroda és raktár:

VII., Dohány-utca 78.

Egy kolozsmegyei községben (bánffy-hunyadi járás) lévő 600 s néhány hold tagosítatlan birtokomat, mely áll: 200 hold szántó s 400 hold legelőből és kaszálóból, melyek között, illetve, melyben igen értékes rétek, kaszálók vannak, malommal, kovács műhelylyel, a volt urbéresek erdejében való 5³/₄ antiquával, faizás és legeltetési, illetve réttel, kaszálóval, 8 hold belsővel, nagy gyümölcsös, 5 szobás lakással, stb 1906. évi április havától kezdődően haszonbérbe szándéksom adni. Czimem: a Kiadóhivatalban megtudható. 1652

Egyedüli FERLACHI gyártmány,

mely a bel- és külföldi gyártmányok közti versenyen a legelső díjat nyerte el. — Aranyérem Páris 1900. — 45 remekelés.

Ogris Márcus

1323

fegyvergyár és (prácios) puskaműves

FERLACH (KARINTHIA) szállít elsőrangú bármily rendszerű vadász- és czellövő-fegyvereket legjobb és legpontosabb kivitelben. Különlegesség nagyon könnyű DRILLING-fegyverekben. Súlyuk 2-8 — kilogramm.

Forradalom!!!

Legujabb. Legujabb.

A vadászvilág technikai terén való orvoslásra a TAMBOUR-féle kettős hatású önműködő biztosító és ellenbiztosító szabadalom a bármily rendszerű fegyvereknek rögtöni lökészenlétet ad és egyszetsmind abszolote biztosítást

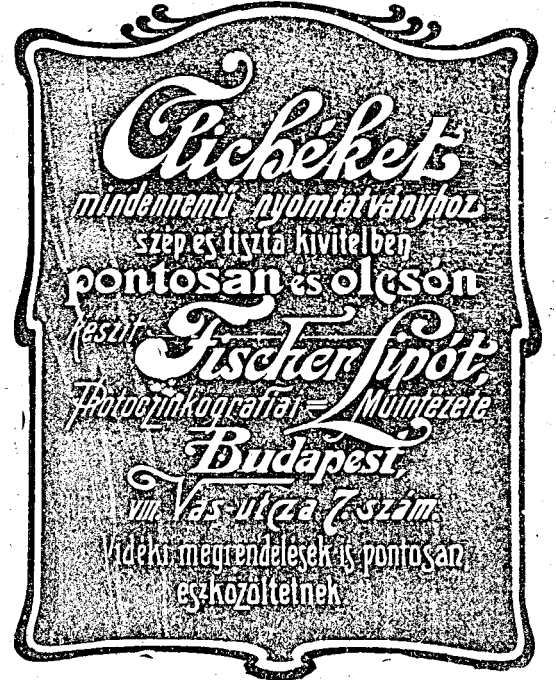
véletlen elsülés ellen.

A töltött fegyver felhúzott kakasokkal, beállított rögtönzővel bármily helyzetben, csak a Tambor szabadalom által van minden veszély elhárítva, minden fegyver veszélytelen lesz mint egy sétabot.

Kérjen kimerítő prospektust ingyen és bérmentve.

Levelezés magyar!

Levelezés magyar

1465.

Eredeti OSERS és BAUER motorok
BUDAPEST, VI., Podmaniczky-utca 18.
Motorgyár és vasöntőde: Bécs.
Benzin- és petroleum-motorok és locomoblok, szivó-gáz-motortelepek 2-3 fill. üzemköltséggel. — Kedvező fizetési feltételek. — Elsőrangú gyártmány. — Költségvetés és árjegyzék ingyen.

Gazdák Biztosító Szövetkezete

BUDAPEST, VIII. Baross-utca 10. II. em.

Alakult 1900.

Biztosítéki alap:

Alapítványok	Korm. hozzáj. elemi ágazatban	400.000.— K.
	Alapítók	1.278.240.— "
	élet	200.000.— "
Tartalékok		455.436.11 "

Összesen: 2,333 676.11 K.

1901. évi fölösleg	90.349.— K.
1902. "	59.782.36 "
1903. "	109 331.73 "
1904. "	72 438.23 "

Biztosítás elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyszintén az ember-életére különféle módozatok szerint. Az üzlet eredményben a biztosított tagok díj arányukban részesülnek és az 1901. évi üzletiéveslegből egy a tűz, mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4%-os díjvisszatérítést kaptak.

Az 1902. évi üzlet évi közgyűlési határozattal tartalékba helyeztetett. Az évben jégkár ellen biztosítottak 4%-os díjvisszatérítést kaptak. 1904. évben a jégkár ellen biztosítottak 2%-os díjvisszatérítésben részesülnek.

Biztosítási ajánlatok benyújthatók közvetlenül vagy a képviselők közvetítésével. Nyomatvány felvilágosítással minden irányban készséggel szolgál az igazgatóság.

1013

Url Rezső

sertésbizományos

BUDAPEST,

VIII., Berkocsis-utca 12.

Sertéseket

sovány és hizott állapotban a legmagasabb napi áron értékesít.

1534.

Ganz és Társa

vasöntő és gépgyár részvénytársaság

LEOBESDORF. BUDAPEST. RATIBOR.

Városi üzlet: BUDAPEST, Ferencziek-tere 2.

Ajánlja:

Hengerszékeit (Mechwart szabadalma) darálás-, felbontás-, kiörlés- és simára örléshez, önműködő lisztkeverő gépeit, hámozó-, koptató- és egyéb malomgépeit, mint felvonókat, szitákat, szállítócsigákat, zsákfelvonókat, detacheurök- és egész malomberendezéseket.

Turbinákat, forgó ekéket gőz-, petroleum- és electromos hajtással.

Electromos világítási és erőátviteli telepeket. Mindennemű kéregöntvény.

Bánki rendszerű benzin és petroleum motorokat és locomobilokat.

Az 1900-ik párisi kiállításon 6-díjjal és 8 aranyéremmel kitüntetve.

1485

Vadász Naptár

az 1906. évre.

Szerkeszti: Remetei Kövály János,

Csikszentsimoni és ernyesi Lakatos Károly, Herényi Gotthard Sándor és Dán Leó ker. tanácsos közreműködésével.

Rendkívüli hasznos, egyedül álló mű a maga nemében, a vadászat és annak körébe vágó mindennemű szakdologgal kimerítően foglalkozik. A fegyver technika újabb vívmányait, annak előnyeit és hátrányait behatóan ismerteti.

Minden vadász és erdész nélkülözhetetlen kézikönyve!

Megjelent:

1450

Budapesten, Ifj. NAGEL OTTÓ kiadásában

Muzeum-körút 2. — Ára díszes vászonkötésben, számos szöveg közé nyomott képpel 3 korona.

Személyszállító vonatok indulási ideje 1905. október 1-től.

A vonatok indulási ideje közép-európai idő szerint van megállapítva. Az esti 6 órától reggeli 5 óra 59 percig terjedő éjjeli idő a percek aláhuzásával van megjelölve.

1651

Kolossvárról indul:

Budapest felé:

503 sz. gyors v.	511 sz. gyors v.	505 sz. szem. v.	545 sz. Tv. sz. sz.	507 sz. szem. v.	501 sz. gyors v.
523	1259	713	130	605	1110

Dés felé:

2 sz. szem. v.	14 sz. vegy. v.
725	537

Brassó felé:

502 sz. gyors v.	508 sz. vegy. v.	512 sz. sz. sz. t. v.	506 sz. szem. v.	504 sz. szem. v.
611	830	532	854	1051

Brassóból indul:

Predeal felé:

530 sz. szem. v.	592 sz. sz. sz. t. v.	602 sz. gyors v.	582 sz. vegy. v.
355	650	459	1135

Budapest felé:

507 sz. vegy. v.	501 sz. gyors v.	505 sz. szem. v.	601 sz. gyors v.	553 sz. 1v. sz. sz.
532	245	807	1026	310

K.-Vásárhely felé:

7802 sz. szem. v.	7812 sz. vegy. v.	7804 sz. szem. v.	7874 sz. Tv. sz. sz.
515	250	845	634

Zernest felé:

7711 sz. vegy. v.	7713 sz. vegy. v.
835	510

Tövissről indul:

Maros-Ludasról ind.

Brassó felé:

506 sz. szem. v.	502 sz. gyors v.	508 sz. vegy. v.	602 sz. gyors v.
1220	837	128	1154

Kolozsvár felé:

515 sz. szem. v.	505 sz. szem. v.	507 sz. vegy. v.	501 sz. gyors v.	511 sz. szem. v.
1243	338	157	812	900

Arad felé:

605 sz. szem. v.	607 sz. szem. v.	601 sz. gyors v.	625 sz. vegy. v.	623 sz. vegy. v.
355	200	333	855	816

Besztercze felé:

7164 sz. sz. sz. t. v.	7170 sz. sz. sz. t. v.
915	1000

Kis-Kapusról indul:

Nagy-Szeben felé:

7302 sz. szem. v.	7364 sz. sz. sz. t. v.	7304 sz. szem. v.	7312 sz. vegy. v.
228	443	1120	710

Nagy-szebenből indul:

Kis-Kapus felé:

7311 sz. vegy. v.	7363 sz. sz. sz. t. v.	7301 sz. szem. v.	7303 sz. szem. v.
731	1258	445	1120

Brassóból indul:

Sepsi-Szent-György felé:

7802 sz. vegy. v.	7812 sz. vegy. v.	7804 sz. szem. v.	7874 sz. Tv. sz. sz.
515	250	845	634

Segesvárról indul:

Sz.-Udvarhely felé:

7612 sz. vegy. v.	7614 sz. vegy. v.
310	1034

A 7363. és 7364. sz. vonatok csak kedden és pénteken közlekednek. —

Maros-Vásárhelyről indul:

Kocsárd felé:

7001 sz. szem. v.	7005 sz. szem. v.	7003 sz. szem. v.	7011 sz. vegy. v.
526	1225	538	935

Szász-Régen felé

7014 sz. vegy. v.	7016 sz. vegy. v.	7018 sz. vegy. v.
506	1042	545

Brassó felé:

7801 sz. szem. v.	7803 sz. szem. v.	7805 sz. szem. v.
450	850	710

Csik-Szereda felé:

7902 sz. vegy. v.	7904 sz. vegy. v.	7912 sz. vegy. v.
700	1041	455

Fogaras felé:

9904 sz. szem. v.	9902 sz. szem. v.
406	109

S.-Szt.-Györgyről

Nagy-Szebenből

Szőlőoltványok

legjobb fajokban, legolcsóbban, két éves gyökerűek és hiányok pótlására.

Hegyi borok

legolcsóbban kephatók SZÉKELYNÉL, Gyöngyösön, Urbán-templom. 1654

A legjobb minőségű juta- és len-

Zsák

vizhatlan kazal-, gép- és szekér-

PONYVA

bármily mértékben a legolcsó gyári árban kapható 1451

ISCHER J.

ponyva- és zsákruháiban BUDAPEST, V. Nádor u. 31-33.

KÖLCSÖN-PONYVÁK

vasuti kocsik és asztalgok takarására, mérsékelt kölcsöndij mellett.

Egyszer használt zsákok

liszt, korpá, tengeri, faszén töltésére állandóan olcsó árak mellett kaphatók.

Eladó takarmányrépa

kb. 200 metermázsa

a kolozsvári vasuti állomás közelében.

Értekezni lehet Hosszú-utca 5-dik szám alatt.

Eladó házhelyek!

Kolozsvár legszebb jövőjü, nagyon fejlődő városrészében, — az új színház közelében — az Erdélyi Gazdasági Egylet telkén, az Attila-utczában, még néhány jó fekvésű házhely eladó!

Gasztorház, Vizvezeték, Villanyvilágítás!

Bővebb értesítés: naponta d. e. 11-1-ig és d. u. 4-6-ig az E. G. E. titkári irodájában Kolozsvárt, Petőfi u. 7. sz. I e. balra. 1596

„AGRARIA”

magyar gépforgalmi részvény-társaság

a szab. osztrák-magyar államvasut-társaság resiczai mezőgazdasági gépgyáranak vezérügynöksége

Mezőgazdák különös figyelmébe!

Eltörhetetlen tégelyacélekefej.

Páncélacél-kormánylemez.

Magasított acél-ekefej.

Porvédő kerekek.

Acél [] gerendely.

Rövidített levélcim: „Agraria” Budapest, V., Váci-ut 2. Sürgönycim: „Agraria” Budapest,

Tiszta acélananyag a j á t hámorainkból.

1457

Csak kitámasztott nyeregkerettel bíró taligát szállítunk.

Kérjünk árjegyzéket mivel ez az összes talajmivelő-gépeket terjedelmesen ismerteti és egyáltalán a talaj alapos megmunkálására terjedelmes, szakszerű és minden gazdának értékes felvilágosításokat nyújt — és díjmentesen küldetük.

Ekegyártás terén legelső-rangu magyar gyártmány, felülmúlja még a legnevezetesebb idegen gyártmányokat is.